

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 4.

Plymouth, Pa., d. 23 Sausio (January) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rasiant apie permainą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinčių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
viršaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvniku“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian „NEWSPAPER“
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Paksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė
Lietuvniku“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybė Lietuvniku“

Isžeina kožną Seređą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
I UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį	50c.
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitai nesistuncia, kaip tik per
MONEY ORDER, na registravotose gramotose
ant szito antraszo:

J. J. Paksztys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

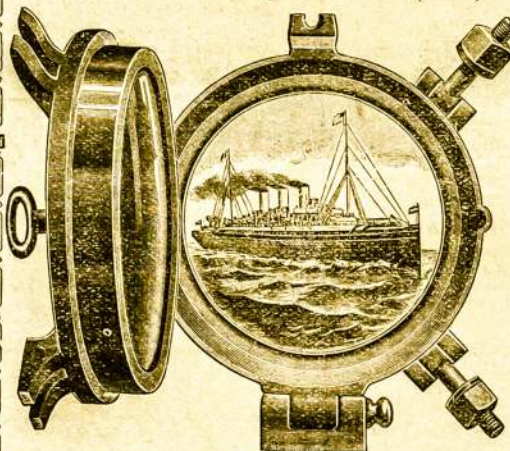
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysčių,
apgarsinimai, tikietai, bilos, gramatos ir kiti visoki darbai. Darbas
atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausiu laivu *

Siunčia
pinigus į vi-
sas svieto dalis
greitai ir pigi.
Norintis kad jo
pinigai siun-
cziami į tėvų
nepražutų ir
kuo greičiau-
siai nueitų te-
gul kreipiasi

Po TOKIU
ADRESU
pas mumis

J. J. Paksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siunziam pinigūs greitai ir pigi.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Daugiau kaip
30 metus iszmeģintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsa, kiau-
liena, versziena, jautiena, avinoziena,
kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kain pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

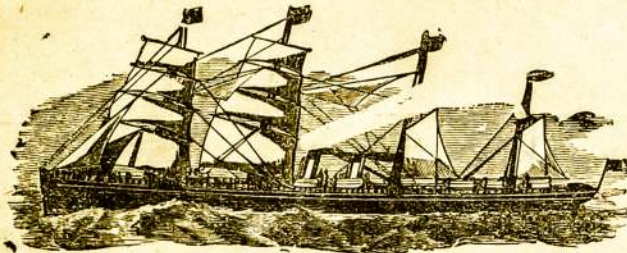
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczų. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHEMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greicziausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamie pinigus, kurius jusu prieteliai gauna j 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuviszkai ir lenkiskzai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus j deposita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir iszimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviszkas ir Lenkiskzas **Kromas** visokiu szvieziu tavo ru. Taipogi parduda szipkortes j visas dalis svieto, ant greicziausiu ir drucziausiu laivu. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunczia j uzmare, tiesiog j namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve
IR KARZIAMA
 Kas nori gero tavro gauti ir skaugerymo ragaut, tegul atsilanko pas **Jona Zukaucka**
 Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.
 Prezidentas — V. Daukszys
 P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.
 Sekretorius — A. Ilgunas
 P. O. Box 48 Gilberton, Pa.
 Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill
 Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

The Fair Store.

Prekes mus krantuveje:
 Mes turime gana daug visokeriopu liampu visaip iszrodancziu, kurias norime iszparduoti szta nedelia uz tokias zemas prekes: 25c. 30c. ir 40c kozna. Mes telpgi turime da keliu liampu fruntralnius, kurios yra lika nuo szveucziu, o kurias turime iszparduoti, kad iratytime ant ju — po 75c ir anksz ziana.

THE FAIR STORE
 Pirmaus Herberger's stand 43 E. Main et.
 Abe J. Stone, savinikas.

ZINGEIDUS SVIETUI DALYKAS.

Tikrai vlenatinė gydykla antuzeldinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi j trumpa laiką sulaiiko plauku slinkima,

Branch Office: 306 Grand str. Brooklyn, N. Y.
 Geriansia dantu gyduole: musu gyduole nustabdo Dantu skaudėjimą j keles minutes. Mes savo gyduoles gwarantavojam. Preke tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu ir j svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite:

The J. M. BRUNDZA & CO.
 Box 2361. New York. U. S. A.

6 West Main et. — tai yra mus numeris. 100 centu nupirke dangiaus mesos mus krantuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodėl? Mes perkame uz pinigus ir parduodame uz pinigus, uz tai nekur neprakiezame. Nepraszykite pas mus bargoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MESOS KSAUTUVE
 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

Graicziausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
 Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVCHAS** Su vienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriausiu ALU PORTERU ir ELIU.

Nes yra daromas isz grynu javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksmi bet galvos neskauda, nes jame nera jokiu primaiszytu kvarbu ne prozky.

Todelgi perkantieji ir pardavejai (karcziamnikai) visadcs reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

A. L. GRAICZUNAS,
 (LIETUVISZKAS DAKTARAS.)
 772 Milwaukee Ave. Chicago, Illinois.

PRIMA (nuo 8 iki 10 ryto
 LIGONIUS (nuo 12 iki 1 po piet
 nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pats arba gali paszaukt j savo namus Gydau pasekingai ir didziausioje paselaptyje uzlaikau uzalkreczianczias limpanczias, gedingas ir prastoto vyriezkmio ligas. Atiszaukiantiems per laiszka su apraszymu savo ligos duodu rodą.

HOTELIS arba geriausia uzeiga del darbininku ar sziaip zmoni. Kurie norite szj bei ta dasizinti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokiu arielku, ar cigareli skanu uzirukyti, ateikite pas:

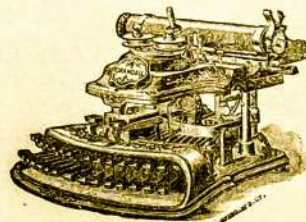
Antana Kalinaucka
 18 N. Hancock et. WILKES-BARRE

AGENTAS

asekuravojimo NAMU ir visokią DAIGTU na ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo

del drukavimo laiszku, nauje maszinnukė Munson No. 3, j reke \$25,00 Atsiszaukite ant szio adreso:

J. J. Pauksztis
 Bx 1018 Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Nedelinis Laikrasztis iszeina kas petynyzia Chicagoje ir paduoda zmonems svarbiauses ir teisingiausis zines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujausias politiszkas zines, tai yra, apie krutejima zmoniu visuose krasztuose svieto, visose vieszpatytose, apie ju darbus, uzdarbius, naujausias iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viska, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks zmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metu \$200, ant pusis metu \$1,00. Pinigai tur but uzmoketi isz virszaus.

Uzsiraszydami ir pinigus siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski.
 924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

WM. N. REINOLDS, Jr.,
 ADVOKATAS.

42 Welles Building,
 Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
 Skolina piningus.

CASH for acceptable Ideas.
 State if patented.
 THE PATENT RECORD,
 Baltimore, Md.

PERŽVALGA.

— Lenkų tautiszkas susivienijimas „Związek“ turėjo 1 d. Sausio 1901 metų: 451 kuopą, 28,358 sanarių, 232,946 dol. mantos (kapitalo), tame gyvais pinigais 98,339 dol.

Lietuvių tautiszkas Susivienijimas turėjo iki dienai XV seimo (9,10,11 Spalnio 1900 m.): kuopų — nežinia kiek; sanarių — nežinia kiek (sako, arti 1500), mantos — 3,485 dol. 94 ct., isz kurių paskolinta į skolą 1,034 dol. 37 ct., o kiti kasieriaus rankose.

„Kas turi akis — temato; kas tur ausis — tegirdi“.

— Redakcija gauna nuo tų tautiečių užmanymus (ne kurie isz jų tapo apgarsinti „Vienybėje“), idant raginti visuomenę lasyti pinigus su tvėrimu šiokio-tokio fondo ant karsztesnių reikalų, ir daryti tai lyg nejuoziomis, pasipynus kokiai pagabiai progai, kaip sztai vardo arba gimimo dienoje, per szventes, arba stacziai paaukaujant dienos pelną ir tt. Nėr sznekos — szitie užmanymai geri ir liudyja apie kiltą patrijoto mintį. Tacziaus liudna ir koktu regėti, kad mums prisieina elgėtauti ten, kur aukos dėl tėvynės turi buti kiekvieno pareiga, o ne vaisium gero noro. Kaip visis mes rupinamės pirm viso ko užganėdinti reikalus savo namų ir tą darome ne dėlto kad norime, bet dėlto, kad mus spiria prie to pati priegimtis ir svieto davadas, — teip lygiai turime rnpintis ir apie reikalus mūsų motinos, mūsų tėvynės.

Ir ką atsieksime mes, rinkdami tuos brangius, nes isz szirdies paeinanczius, bet menkus skatikėlius! Tebun man leista privesti vieną labai tikusį patėmyjimą tulo prancuziszko laikraszcio kas link lenkų; laikrasztis sako: „lenkai surinko 200,000 frankų ant atgaivinimo savo tautos; jeigu lenkai tikrai surinko (tik) 200

tukst. frankų ant tokio reikalo, tai jie tautiszka yra prazuvę“. O ką mes apie save galime pasakyti? Idant su tvėrti sav ateitį ir pagerinti dabartį, reikia tvėrti naujas arba didinti esanczias bendrijas ir stoti į kovą suvienytomis pajiegomis. Sulyginkit mūsų padėjimą kad ir su tų paczių lenkų padėjimu: dirstelk, skaitytojau, į skaitlines, augscziaus sustatytas, ir giliai padumok... „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ reikalai, kaip skaitytojai atras žemiaus, teipgi svyruoja ant silpnų kojų... Mes neatrandam daugiau szdžių, idant pabudinti tėvynainių savžinę — tegul pati savžinė, ramioj ir neramioj valandoj, padilgina mūsų jausmus ir pagindo susipratimą.

— Kad vyrai, tai vyrai tie Waterbury'eziai! Visoki Sheandoh'riai, Wilkes-Barre'iai ir kiti miestai su tukstancziais lietuvininkų turi apkaisti ir priesz Waterbury nusilenkti. Isitaisė dvi krautuves, prekiauja ant keliolikos tustanczių, szelpia naszles, nesigali aukų tėvynės reikalams ir dagi... nesidrovi pagirti *kunigų* už jo nuopelnus! (Ziur. „Vienybė“ 1901 m., pusl. 22). Dabar susitarę 50 Waterbury'iezių įtaisė dar svetainę ant kompaniszko pamato. Isz atėjusios redakcijon korespondencijos p. Keleivio sprendziame, kad p. „Vargo pele“ žiurėjo ant to dalyko per tamsvus akinius (akuliorus), mes gi szirdingai velyjame tiems sumaniems vyrams kuonogeriausio pāsisekimo.

— Pradėjus nuo szito num., talpiname trumpą monografią isz Lietuvos istorijos „Susiartinimas Lietuvos su vakarų szalimis, Mindaugui ir Gedinui vieszpataujant“, paraszytą pagarsėjusios rasztininkės, Konstancijos Skirmuneciutes. Berods, mūsų pažvalgos į istoriszką kriksczcionystės misiją (pasiuntinystę), Lietuvoje yvai-

riuoja su autoriaus pažiūromis, tacziaus pripažįstam tame raszte aiszkę ir neiszkraipytą iszguldymą atsitikimų. Greta tokio pripažinimo, mes turime guodoti Skirmuneciutes ypatoje jos augsztą ir skaidrią meilę mūsų tautos, kuri yra ir jos tauta. Stengėmės palikti tam veikale nepalytėtai ir iszguldymo budą ir jo *dvasę*.

Aukos kankintiniams

Isz Newark, N. J.

J. Tamosziunas	—5
Mrs. „	—5
Jurgis „	—5
A. Kairuksztis	—5
A. Stralkus	—5
S. Vitginis	—5
J. Szesztokas	—20
Buvo	\$40.94
Labu	\$41.44

Aukos paminklui Dr. V. Kudirkos.

V. M. Sabonis,	
Jamestown, R. I.	5—
Isz Newark, N. J.	
Jurgis Tamosziunas	—5
Mrs. „	—5
Juozas „	—5
A. Kairuksztis	—5
A. Stralkus	—5
S. Vitginis	—5
J. Szesztokas	—20
Buvo	\$20.68
Labu	\$35.18
Redakcija.	

Isz Lietuvos.

Sugrįžau į savo parapiją se-noje Lietuvoje. Ilgai nebuves namieje, nusistebeėjau ir nuliudau, iszvydęs, kiek blogo turėjo iszkęsti nedalingi parapijonai. Krakų parapija (Resiainių pav.) yra didele, susideda isz kokių 800 dumų, neskaitant bajorėlių ir ponpalaičių; pirma czia buvo klebonu per isztisus 30 metų kunigas-lietuvis, kur vienok viską vertė į lenkų pusę. Kaip parapijos uktvėrys, tas kunigas elgėsi teipjau nepagirtinai. Kra-

kiai turi medinę, 300 metų seną bažnyčią, nuo seniai reikalaujanczią pataisymo; taigi klebonas daugel metų neliovė rinkęs ant to pinigus ir, sako, surinkęs net 40 tukstanczių rublių; tacziaus bažnyczia vis tebrigoėjo su kiauru stogu ir netaisyta. Pradėjus žmonėms murmėti, klebonas, pas kurį gulėjo pinigai, apsiėmė statyti naują muringą bažnyčią, bet per dvejus metus vos tik pamatus iszvedė; žmonių rugojimams pritardavo ir jaunasis kunigas—kamendorius, už ką klebonas apskundė jį vyskupui. Perkraczius dalyką, augsztesnėji valdžiauodu abudu isz czia iszkėlė, o į jų vietą atsiantė kitus kunigus, kuriuos žmonės giria. Prie ano klebono, einant aplink bažnyčią giedodavo lenkiszka, o dabar gieda lietuviszka; teip pat ir užsakai. Rodos, bažnyczios dalykuos butų czia viskas gerai, kad ne vargonis-ta, kurs lenkiszkaiviausi ant vargonų nelyginai ožka ant tvoros.

Krakiecziai turi dar ir kitą vargą, o tai su mokslinyczia. Kaip visur, teip ir pas mus, ruskiai užsimanė pastatyti savo „uczilką“, idant galeėtų greicziaus lietuvius supainioti. Žmonės, kurie protingesni, ginasi nuo tos rusų geradėjystės ir nežada prisidėti; bet mūsų vaitas (starszina), žmogus szejp geras, bet menkai lavintas, neturi drąsos prieszintis valdžiai ir dar pats, prisigėręs „rusko duko“, kitus gundo tikti ant „uczilkos“.

Vabalas.

Isz Skotijos.

Pas mus, galima pasakyti, žmonės ir gyvybės rodo mažai, tik viens mus kunigas nesaudažia ir darbuojasi, idant kuodaugiausiai mus dolerių prisirinkti, nė kiek nepaisydamas apie atlikimą savo pareigų ir apie aprupinimą dvasiszku sa-

vo parapijonų reikalų.

Nuo kun. Vaiczio, kaip lenko, rods, mažai ir pasitikėjome, kad jis bandytų lietuviams ką gero padaryti, bet nuo laiko, kada jis persikėlė iš Manchester'io pas mus, pamatėme, kad jis ir kaip kunigas savo priderystes atlieka teip, jog mes jau daug keistų dalykų esame matę. Jis tankiai bando plusti žmones, kad jie tankiai geria ir losžia kazyromis, o nekurie pavilioja pacią nuo jos tikro vyro, arba pati pasivilioja sav jauniki ir palikus savo vyrą, važiuoja kitur. Tiesa, atsitaiko toki dalykai tarp czionyszczų lietuvių, bet mes norėtumėm paklausti mus kunigo arba ir kitų tokių: ką žmonės turi veikti ir kuo užsiimti, jeigu tarp jų nieko geresnio nėra platinama, kas galėtų patraukti juos ir jų mislis prie kokių nors prakilnesnių užsiėmimų? Ant ko jie gali sunaudoti savo atliekamą laiką, jeigu ne skaitymu, ne kitais dalykais neužsiima? Jie tur tą laiką kaip nors perleisti, tai-gi perleidžia prieinamam sav budu. Jei tik mes turėtumėm gerą kunigą, kuris rupintųsi apie žmonių gerovę ir jų dvasiszką pakėlimą, pas mus dalykai, rasi, kitaip virstų.

Kad kun. Vaitis pamato pas ką nors laikrasztį ar knygą, tuojau ima pasakoti, kad tai vis esą bedieviszki dalykai, kad nėra verta skaityti ir tt. Jeigu jis būtų geru kunigū, tai tvirtų tarp lietuvių visokias draugystes, uždėtų knygyną, įtaisytų vakarinę mokyklą, ir tt.; ažuot į svetainę, kelintas lietuvis ateitų ir praptintųsi prie skaitymo laikraszczų ir knygų. Tarp lietuvių prasidėtų kitokios kalbos, kitokios nuomonės ir supratimai, kitoki užsiėmimai. Dalį tų pinigų, ką dabar jie išleidžia ant nesveikų nė doriszkai nė kuniszkai pasilinksminimų apverstų ant naudingesnių reika-

lų, kokių pas mus ne stoka. Ir pats kunigas, kiteip žmones mokindamas, kitokį gyvenimą turėtų.

Visa kun. Vaiczio rupestis yra visokeriopais budais kvarszyti nuo žmonių pinigus; visi parapijos pinigai teip-gi į jo kiszenių numarma. Su reikalais visai ne teip einasi, kaip kad prie kun. Varnagirio buvo. Dabar jau nieko nereikia: nė parapijos komiteto, kurs vestų ir prižiurėtų parapijos reikalus, nė kasieriaus, pas kurį būtų sudedami pinigai. Teip vienok parapijos reikalus vedant, p. Vaicziui užstotu gavėnia, o jis, kad ir kunigs, gavenios niapkenczia.

Kun. Vaitis nuo pat pradžios pribuvimo į szv. Kazimieriaus parapiją pats renka pinigus, lietuviams aiszkindamas, kad daugiau nebuse nė jokių komitetų, nė jokių perdetinių ant pinigų, tai gi, anot jo žodžių, nebuse jokių kalbų apie pinigus, ir nereiksę rupintis apie rinkimus kokių ten komitetų, arba dziovinti galvas, kas darosi su pinigais.

Kun. Varnagiriui iszkeliamus į Ameriką, parapijos kasoje likosi 100 svarų sterlingų (\$500) ir kun. Vaitis visokiais pragumais bandė tuos pinigus iszviluoti, bet nekurie parapijonai, jau sziek tiek pragudrę, nedavė nė užsiminti apie tuos pinigus, už ką kunigas stengėsi atsikersztyti lietuviams, bet nieko nekando. Tada jis paleido paskalą, buk Glasgow'o vyskupas dovanoja seną baznyčią, kurią reikia tiktai apsitaisyti ir ji busenti lietuvių; ant taisyso tos baznyczios jis pareikalavo isz parapijos kastos pinigų. Bet jau mažai radosi tokių, kurie tikėjo tokioms kunigo pasakoms; kiti pradėjo kalbėtis, kad jeigu vyskupas ir dovanotų baznyčią, tai lietuviams, o ne kunigui. Apart to, nekurie kalbasi, jogei reikia rupintis, idant vyskupas duotų kita, ge-

resnį kunigą.

Rords, kun. Vaitis tarpais bando užpulti ant nepadoriai gyvenanczių, bet jo įtekmė tarp tų giliai isztvirkusių ir nupuolusių žmonių abejotina. Su didesne nauda kun. V. galėtų darbuotis tarp geresnių mūsų tautiecių dalių, kuri yra visiszkai apleista. Tas lyginai iszrodo, kaip kas nors bandytų plėsztį ir arti kalvas, ant kurių apart bruzgynų ir piktžolių, nieks daugiau neauga, o apleistų greta esanczią tinkamą apdirbimui, derlingą dirvą.

Mūsų kunigas labai persekioja merginas, kurios apsigyvena namuose, kur yra daug vyrų, sakdamas, jog tokiose vietose merginai labai pavojinga; jis rodija merginoms velyt tarnauti pas žydus, negu kur kitur dirbti. Mieste Glasgow jau ir be to yra keli tuziniai lietuviszkų merginų, kurios tarnauja pas žydus ir kun. Varnagiris jas bardavo už tai, kuomet lengvai galima gauti darbą dirbtuvėse ar prie kitokių užsiėmimų. Kun. Vaitis visai kitokios apie tai nuomonės; jis bando jas iszteisinti, sakdamas, buk pas žydus mažiau reikia dirbti ir ne teip pavojinga; bet nepaisant, ką kunigas pasakoja, czionai geresnį už anas vardą turi merginų, kurios dirba prie kriauczzių, prie kepurių, skalbinycziose ir prie kitokių užsiėmimų.

Valaitis.

Politiszkos žinios.

Amerika. Ant Pilipinų salyno stambesnių permainų pastarose dienose neįvyko. Žymiausi atsitikimai pereinatos sanvaitės toki: ant salos Panay, provincijoj Ilo-Ilo, pilipiniecių generolas Delgado savu noru pasidavė amerikieciams su 4 aficieriais, 21 vyru ir 14 szaudyklių; bet tose pat vietose laiko užėmę kalnuose tvirtas vietas generolai

Pulion, Diocno, ir Sala, kurių amerikiecziai neįstengia nė savo pajiegomis apimti, nė vylium iszviluoti į atviras vietas. Be abejonės, toki pat pasistengimai nesiliauja ir per visą salyną. Tautiszkka federalistų partija, kuri pati įieszko sandaros su Amerika, apreiszkia savo naujam organe „Democracia“, jog neprasitraukus amerikiecių kariumenei, szalis nenusiramdys ir karė tėsies be galo iki paskutiniosios. Visi pilipiniecziai baisiai įnirtę ant užpuolikų ir nesitikėdami nuo jų nieko gero, velyja žuti negu pasiduoti. Jie sziądien su gailescziu ir kartybe sako amerikieciams: „iki mes kovojome greta jusų priesz ispanus – tai jus vadint mus didvyriais, o kada stojom priesz jus už savo liuosybe – jus praminėte ir laikote mus per maisztinikus“. Nuo žmonių valdzia slėpdavo tikras žinias, kurios pareidavo isz Pilipinų. Dabar tuli dalykai, kurių svietas nežinojo, iszplaukia aiksztėn. Augsztesniejie pilipiniecių vyrai, skaitliuje 2000, suraszė visus skundus ant Amerikos kariaunos pasielgimo ir iszguldytų skundų perstatė Washington'o senatui; jie nurodo, kad amerikiecziai veda karę kaip laukiniai žmonės, nepri-silaikydami nėjokių civilizacijos tiesų, naikina nekaltus gyventojus ir jų turta, skriaudžia beginklius senius, moteris ir vaikus ir tt. Turbut tas skundas gerai perstato dalykų padėjimą ir teisingas, kad daugelis senatorių pasiprieszino vieszam jo perskaitymui, idant žmonės nepasipiktintų. Kasžin-kuom užsibaigs ta kraujagodė McKinley'o politika. Kad pilipiniecziai gali tik blogo laukti, jei amerikiecziai apvaldytų juos, – mes turime paveisdą su Kuba.

Amerikiecziai ant tos salos visame elgiasi amerikoniszkai, t. y. paglemžia viską į savo rankas. Kapitalistai rupinasi,

idant gauti visokias koncesijas ant geležinkelių, visokių kompanijų, apimti žemės plotus, kasyklas ir tt.; mažesni-gi valdininkai vagia kas tik jiems pasipina. Sztai isz Havannos pranesza, kad tenai suėmė paczto valdininką J. Sheridan'ą, už pasavinimą \$1,300, o valdzia, mat, jį isz Bostono, Mass. buvo nusiuntus ant Kubos, kad tenai prižiurėtų ir sudavadytų paczto reikalus. Kubiečiai dar kartą gaus pazinti amerikiečius ir galės tarti patys sav: „iszgelbek mus nuo draugų, o su priešzais mes patys apsidirbsime“.

Rytinė Azija. Kaip žinom isz pereito „Vienybės“ numerio, Kinų valdzia, arba geriaus sakant, ciesoriaus vietininkai, priėmė susitaikymo rasztus ir padėjo ant jų savo paraszus. Bet vėliaus pasirodė, kad reikia iszspaust ir ciesoriszką didėją pecezėtį, szeip rasztas nieko neatstoja; pecezėtis buvo užsimetus besikraustant ir ant atjieszkvojimo jos iszėjo gana laiko; atrado ją pas kokią ciesoriszko dvaro baltgalvę (teisingas prancuzų priezodis: „cherchez les femmes“). O tuotarpu ciesoriaus vietininkai vėl derėjosi su vieszpatysezčių pasiuntiniais, idant palengvintų Kinams nekurias iszlygas. Valdzioms beguzinėjant ir besiderant, kiniečiai nė manyte nemano nurimti: jie tukstanciziais telkiasi yvairiose vietose ir laukia tolesnių atsitikimų. Koravonės ekspediczijos vis nai kina szalį.

Prancuzija. Mums retai atsitinka minėti apie Prancuzijos politiką, nors szita vieszpatystė užima vieną isz pirmųjų vietų eileje stambiausių valstijų. Rasi delto, kad susibieciuliuvas su Rusija ir drauge su anaja varydama politiką, Prancuzija lyg nyksta to milzino szeszėlyje. Prietam, Prancuzai užimti daugiausiai savo

naminiais reikalais ir kas tiesa, triusiasi apie juos didei stropiai. Ką vertos tik tos dvi visaszvietinės parodos, įtaisytos pavyjmu trumpam laike! Kokia kita szalis įstengtų tai padaryti? bent Vokietija, prie viso savo užsitikėjimo, nejuozcia savyje tiek spēkų; o ką jau kalbėt apie kitus krasztus. Kas vėl yra ypatingo Prancuzijoje, kad ji be riksmo, be triukszmo ginkluojasi yvairiausiai budais. Nuo kada Prancuzai, dėka atžargiai Napoleono III politikai, gavo skaudų pamokslą nuo Vokietijos 1870—71 m., jie per 30 kiaurų metų neliauja taisėsi į naują su vokieciuzais kovą, idant sugražinti sav vieszpataujanczją rolę Vakarinėje Europoje ir suversti Alzaciją su Lotaringija atgal po respublikos sparnu. Per tą laiko tarpą mainėsi prezidentai, ministerijos, keitėsi parlamentas, kilo ir nyko visuomenėje yvairus upai, — bet darbas sudrutinimo kariszkos galybės nė kartą nenukrypo į szalį. Vaidai ir ginczai politiszkių partijų su kits kita niekur nesiekia tos kaitros, kaip Prancuzijoje, bet kada pakyla klausymas apie tautos apsiszarvavimą, — visi priešgyniaviniai nutilsta; tada tartum užgesta visi goduliai ir politiszkos imtynės. Tokiu keliu, Prancuzija surinko dailią kariumenę ir sutaisė skaitlingą laivynę, nekalbant apie pastatymą yvairių drutvieczijų. Ir dabar, ministrų Kabinetas perstatė parlamentui projektą paskyrimo 68,300,000 frankų dėl įtaisymo naujų torpedlaivių ir narylavių, (laivų, ką po vandeniu plauko); o parlamentas nevien tiko ant to projekto, bet pakėlė sumą iki 118,000,000 frankų, liepdamas per szesziometus sugaminti už tuos pinigų 161 naujų torpedlaivių ir 44 narylavių. Be to jau renceziami keli pancieriniai karlaviai ir daug kitokių laivų, ant

kurių pinigai paskirti pereituose metuose. Teip jaugus spēkose, Prancuzija gali ir vienai sav vesti tvirtą politiką, o nesilaikyti Rusijos pasaitų. Turbut, ta teip iszgirtoji „szirdinga bicziulystė“ tarp rusų ir prancuzų greit zus, per pasalumą Rusijos, kuri užėmė Kinų dalį Mandzuriją slapta nuo savo politiszko draugo.

Prancuzija turi kariumenės 536,278; be to dar 23,000 teip vadinamų kareivių kolonijoms ir nemažai pulkų Tunis'e ir Algier'e (sziaurinėje Afrikoje).

Pietinė Afrika. Visas civiliziuotas svietas su negestančiu prijautimū ir meile stebisi į naujus apsisreiskimus burų karzygystės. Kada jau, rodėsi, buvo užgesus paskutinė vilties kibirksztis, kada nesotus kraujo nevydonas terioniszka ranka be drausmės draskė ir plėszė liuosą burų žemę, naikino vyrus, gėdino moteris ir skriaudė vaikus, — tada isz naujo pasirodė pilnoj galybė burų dvasė ir pasiszventimas. Terionų tvirtybė sukriuszo, kaip ji nekarta buvo sukriuszus dar pradzioje szitos neteisingos karės. Nuo tulo laiko, kaip malonus skaitytojai jau žino, anglėnus pradėjo persekioti nelaimės, arba geriaus sakant, atmonijimo dievaite veide nepailstanczių burų. Perzvelgsime paskutinius atsitikimus, pradedant nuo pradzios szio mėnesio, kadangi jie atskyriom pereituose numeriuose nebuvo minėti. Reikcia atsiminti, jog burų pulkai esti ne vienoj vietoj, bet pagal sutaisytą isz virszaus plianą zygiuoja kiekviens sav ir kiekviens turi savo uždavimą. Vyriausia vieta, kur suspietus didziausias ir anglų ir burų kariumenės, yra tai Pretorija ir jos apygardės; czia 7 Sausio burai keliais pulkais iszszitiesę ant 60 mylių iszilgai geležinkelį, užpuolė ant anglų, norėdami apvaldyti liniją; anglų

zuvo 1 aficiaras ir 3 vyrai, o sunkiai suzeisti 3 aficiariai ir 59 vyrų; isz burų pusės užmuztų 24 vyrai. Tose pat apygardėse burai užpuolė 8 Sausio ant anglų transporto po gen. Gordonu ir suzeidė 4 anglus, atsitolino. Kitas burų didelis pulkas (sako, jame į 7,000 vyrų) po garsinguoju De Wet einą į pietus, turbut į Kaplendą, ir perėjo Oranijos rubezius rytinėje dalyje; tuo pat keliu jau pirma buvo nuejęs mazesnis pulkas, kurs ties Aliwal įsiverzė į Kapkoloniją. Tai rytų pusėj. O vakaruose teip pat: tenai burų gen. Delarey ir Steenkamp prie Naawoport 5 Sausio susikirto su angliszkais gen. Babinoton'u ir Knox'u; anglai prasitraukė į szalį, o burai nuejo pietų link ir įsiverzė į Kaplendą. O, teip sakant, viduriu įsigrudo į Kapo žemę pulkauninkas Hertzog su 700 vyrų ir traukia tiesiog į pietus, tuotarpu kada anglėnai tik rengiasi dar pastoti jam kelią per kalnus Roggeveld, kuriuos Hertzog's jau pirm kelių dienų paliko užpakalyj! Tokiu budu burai isz visų pusių apėmė Kaplendą, kurio gyventojai pulkais telkiasi prie jų. Kaplendo nėra kam nuo burų ginti. Lordas Kitchener isz pradzių rinko liuosnorius tarp vietinių gyventojų, o kad tas rinkimas nesisekė, tai jis siunczia 20,000 savo kariaunos. Vyriausias Kaplendo miestas Captown pirma darė juokus isz burų įsiverzimo, bet dasizinojęs, kad pulkauninkas Hertzog's gabena su savim dvi kanuoles (anglai tikėjosi, kad jų nepergabens per augsztus kalnus), dabar apimtas niszpasakytos baimės, nors apsigynimui surinko nuo laivų ir isz kitur net 2200 kareivių ir turi 6 kanuoles. Lordas Kitchener net padarė bausių ir pavojingą žingsnį, prikalbinęs sav į pagelbą juoduosius pusiau laukinius gyventojus matabelus skaitliuje 3000.

O juodieji, gavę sykį progą stoti prieš europiečius, ateityje gali visi sukilti, dėlto tai burai izmintingai padarė, atmetę iš pat pradžių pagelbą, pasiulytą juodųjų tenbuvių. Kitchener sžaukiasi teipjau į savo valdžią Londone, kad jam atsiųstų paszelpon nors 30,000 kareivių, bet nēr kur juos imti. Tokiu budu, nežiurint ant jo, jog anglų vis gi yra pietinėje Aprikoj į 220,000, o kariaujančių burų vos 15—16 tukstanczių, anglėnų padėjimas tuotarpa sunkus. Bet vis-gi burai nenori stoti į atvirą kovą, idant dovanai nežudyti savo žmonių, o tik tai kosi perkirsti anglėnams visus susineszimo kelius, sukelti vietinius gyventojus, užimti nekurias tvirtas vietas ir tt. Anglai džiaugiasi iš paskutinio- (18 Sausio) susikirtimo pulkauninko Grey'o su 800 burų, kurie pasitraukė nuo anglų szalin; bet burai turbut žinojo ką daro.

Nelaimės su anglais daro ki tiems tik juokus. Gali sakyti visas svietas, iszskyrus tik tokias valdonų pamėkles, kaip kaizeris Vilius ir prezidentas McKinley, tydziojasi isz tų pasiputėlių, kurie ir muszami di džiaujasi.

Skaitytojai pavėlys papasakoti keletą daigtų. Vieną kart burams teko sugauti tris anglų kareivius, siųstus apzvalgytu apielinke; kada pastatė juos prieš generolo De Wet'o akis, szisai žadėjo juos paleisti, jeigu jie apsiimtų pristatyti savo generolui rasztą. Anglai su noru pasizadėjo, ir gavę nuo De Wet'o laiszką, liuosi pasiskubino pasiekti savuosius. Atradę savo generolą Rundle, kareiviai i teikė jam laiszką, kuriame stovėjo sztai kas: „Garbingas generole! liepkite savo vyrus pririztus laikyti, nes kasdien ispyksta mums, duodami savę pagauti. Jusų De Wet”.

Vel kada kilę kalbos, buk

Prancuzija ketina apimti Belgiją, Anglija žadėjo pastarajai savo pagelbą ir apgynimą. Bet svietas tydziojasi, klausdamas Anglijos: „o kas tavę paczią apgins?”

Gvijanoj, kur greta guli kolonijos prancuzų, olenderių ir anglų, atitiko augliszkoje dalyje aukso kasykles. Teipjau svietas ant iszjuokimo sake: „laimingi susiedai, kad ne jų zemėj atrastos aukso kasykles” (nes tada galėtų atsitikti kaip su Transvaalium).

Ant užbaigos turime pridurti, kad dalis laikomų ant salos Ceylon (pietinėj Azijoj) sugautųjų burų iszspruko isz nelaisvės.

Vokietija už savo judosizzką pasielgimą burų reikaluose gauna nuo Anglijos dovanų: pakrasztį rytinės Aprikos Zanzibarą ir salutę Pembe, 30 mylių atstu nuo Zanzibaro, su 10,000 gyventojų.

Anglija. Karalienei Viktorijai artinasi niszvengtinas myrius; nuo keleto dienų ji visai apsilpo ir daktarai nežada pasveikimo. Teisybė, karalienė jau ir sena, nes turi 82-us metus. Jai mirus, Anglijoj gali pakilti sumiszimai, nes įpėdinis sosto, Valijos kunigaikstis Albertas, neturi nėjokios simpatijos tarp luomų. Sako, senutę sukrimto anglų nelaimės karėje su burais, kurioje tapo nuszautas ir vienas isz jos ainių. Vienok, ta persenėjus pusmoterė nenorė nė sykį pasigailėti tos zemės, kuri papluko krauju ir aszaromis nekalėtų burų. Ne su palaiminimo varpais laidos ją svietas į amžiną atsilsį. . . .

Paskutinėj valandoj gavome žinią, kad karalienė Viktorija pasimirė 22 Sausio, 6½ val. vak.

Dalis darbu.

Wilkes Barre, Pa. Didžiojoj szilkų dirbtuvėj, užstraikavo 600 dirbėjų, per vis merginos.

Wilkes Barre, Pa. Dirbtuvės ir liejinyczios didinamos ir jose ras darbą daugelis darbininkų.

Pittsburg, Pa. Susivaziavę pasiuntiniai angliakasių unijos Pittsburgo distrikto ir apsvartę prekes anglių, sutarė reikalauti pakėlimo mokeszių visam distrikte ant 10%.

Chicago, Ill. Czia atliktas susivaziavimas pasiuntinių social-demokratizskos partijos, kurio siekis — suvienyti, kiek galint, socialistizskas kuopeles, ypacz su yvairiais programais, į vieną partiją ir sutaisyti vienodą programą (pliatformę).

Worcester, Mass. Užstraikavo Western Union telegrafų kompanijos vaikai isznesziojimui depezų. Jie gaudavo po \$3,00 ant savaitės, o reikalauja \$4,00. Daro parodas po gatves, nesziodami transparantus su paraszais: „Mes negalime užlaikyti musų namus už \$3,00 ant savaitės”.

Chicago, Ill. Apie 30,000 maszinistų, prigulinczių prie „United Metal Trades Association”, ketina straikuoti, reikalaudami numazinimo darbo dienos nuo 10 val. ant 9. Pereitą pavasarį 20,000 maszinistų prigulinczių prie tos pat unijos, iszkovojo per straiką sumažinimą darbo valandų ant 9 ant dienos.

Youngstown, O. Atsibuvo susivaziavimas pasiuntinių rudos tarpinczių ir liejinyczzių Mahoning ir She nango ir tapo sutarta, kad jei tik savininkai bandys nuo 1 d. Vasario numusztii mokeszis nuo \$1,90 ant \$1,65, kaip jie yra pagarsinę, visiems sustraikuoti.

Durycia, Pa. Straikavusie brėkeriai vaikai buvo sugryžę prie darbo det dirbo tik tai iki piet. Jie buvo pastikėję, kad bus priimtas atgalios jų senasis bosas, bet pamatę, kad jų viltis neiszssipiIdė, ant piet visi iszbėgiojo namon.

Moncton, Nova Scotia. Angliakasiai užstraikavo, reikaludami padidinimo mokeszių ant 12%.

Zanesville, O. N.Y. ir Pittsburgo kapitalistai stato naujas liejinyczias paipų ir kitokių daiktų, po vardu Eastern Tube Co.

Isz Amerikos.

Sumeszkeriojo.

Gettysburg, Pa., tulas iszdudrėlis pataikė gerai isznaudoti merginų palinkimą moterystėn. Jis apsigarsino laikraszcziuose, kaipoj jieszkąs paczios, ir netrukus apturėjo kelis tukstanczius laiszkų nuo jieszkotojų palaimintos moterystės. Surinkęs visus prisiųstus adresus, jis pavedė juos su tuoktuvų agenturai už dailių pinigų kruvutę ir nusipirko sav už tuos pinigus gerą baidėkilį (dviratį).

Zingeidi statistika.

Bėgyje pereitų 1900 m., visokuose bankuose ir urėduose kasieriai arba atsakantieji už pinigus urėdninkai prapuldė arba užslėpė isz kasų ne savo pinigų 4,600,000 dol. Isz tos sumos urėdninkai praleido arba užslėpė 1,180,000 dol. bankų urėdninkai 1,850,000 dol., visoki agentai 270,000 dol. ir tt.

Socijalistų kandidatai.

Socijalistizski kandidatai į prezidentus, per paskutinius skyrymus, gavo abudu drauge 129,002 balsų, minėtinai: Debs 94,552 ir Malloney 34,450; musų valstija Pensylvanija padavė už Debsą 4831, o už Malloney 2936 balsų.

Uzdrausęs apšivedimą.

Wisconsin'o valstijos senatorius Sout perstatė legislaturai bill'ų, kurs uzdraustų tuoktis nesveikiems, menko proto ypatoms ir nusidėjeliams; kas nori vesti turėtų klausti dak-

taro daleidimo; kiekvienam pavietyj butų komisija iš 3 ypatų. Nežinia, ar senatorius Sout yra vedęs; jei ne, tai jis butų pirmąją uždraudimo auka, kaipo žmogus nepilnos išminties. Anot „Lietuvos“, drausmės tiesomis nieks žmonių neperdirbo ir nepataisė.

Medžioklės pelnas.

Maine valstijoje žmonės dar mėgsta ir gali pasimedžioti. Medžioklė ten prasideda 1 Spalnio, o pasibaigia 1 Gruodžio; šiuos metus štai kiek nusauta stirnų ir briedžių: Spalių mėn. stirnų 1298, br. 83; Lapkričio mėn. — stirnų 1516, br. 63; Gruodžio mėn. — stirnų 621, br. 53; iš viso — stirnų 3435, br. 199.

J. Tumosa.

Nudurtas.

Minersville, Pa. 1 Sausio numirė M. Velioniszkis, 33 m., kurs paėjo iš Vilkaviszkie pavieta, valsečiaus ir parapijos Gižų ir išbuvo Amerikoje 11 metų. Palaidojo jį su išskilme draugystė „Spindulys šviesos“, kurios sąnariu buvo ir velionis. Priežastis jo myrio — žaisda, kurią jis nekaltai apturėjo 26 Gruodžio nuo peilio tulo anglo.

Žemės drebėjimas.

Mound City, Kansas. 4 Sausio vakare davėsi pajusti gana smarkus žemės drebėjimas; tas pat buvo Butler, Mo., Rich Hill, Mo. ir kitur; o Pleasanton, Kansas, drebėjimas buvo toks smarkus, jog du žmonės išžemetė iš lovų, o šimtai gyventojų išbėgo, apimti baime, iš namų.

Milžiniškas trustas.

New Jersey, N. J., įsikūrė naujas didelis trustas po vardu „American Cigar Co.“ su kapitalu, išsneszcziau 10 milijonų dolerių. Ta kompanija, uždėdama didelius fabrikus cigaryų, žada nusmelkti mažus tabako fabrikantus; tokiu bu-

du kils greitam laike lenktynės, juo žymesnės, kad aną kompaniją ims po savo priežiūra dvi kitos didelės kompanijos: „American“ su \$68,500,000 kapitolo ir „Continental Tabacco Co.“ su \$97,600,000.

Senam pečiųjų smilksta.

Oshkosh, Wis. szią pėtnyčią, 72 metų senutė Enrika Veber praszė sudžios suteikti jai persiskyrimą nuo vyro, kurs turi 78 metus ir su kuriuo ji yra išgyvenus 50 metų. Kaip priežastį, nurodė savo senio minksztumą prie moterių ir smailumą prie jaunų mergiųjų. Sudžia persitinkro, kad tame senam pečiųjų isztikrųjų kipszas dar kursto liepsnas, ir dėlto įvelyjo persiskyrimą.

Nelaimės.

9 Sausio, Brooklyn'e, pietiniuose dokuos, isztiko ant vie no garlaivio eksplozija, tas garlaivys ir dar du kiti užsidge ir supleszkejo; žuvo ugnyje ir kelios krautuves prekinių. Bledj apskaito ant milijono dolerių.

Jamestown, N. Y. 9 darbininkai bedirbdami prie vandenių miesto pumpų, įluzo nuo 30 pėdų augszczio ir teip sunkiai susizeidė, jog vargu iszlikis gyvi.

Ugnys.

St. Louis, 17 Sausio užsidgegus vieszbucziui „Steward Hotel“, susizeidė 2 ypotos sunkiai, o 35 — lengvai; 40 sveczių pasiliko be drapanų ir patys vos spējo isztrukti; daugumas susizeidė szokdami per langus žemėn.

Waverley, Ill., 17 Sausio nuliepsnojo ik pamatų didelis fabrikas „Merchant Milling Co.“, kurs gamino yvairius miltus; jisai buvo kasztavęs 140,000 dol.; 40 darbininkų neteko darbo.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Little Rock, Ark. Begy. aenant Arkanso valstijoje, man

neatsitiko sueiti lietuvius, o apie Lietuvą teko visai netikėtai pasikalbėti su tulu advokatu Braun'u. Kartą jis užklausė, kokios asz tautos, ir iszgirdęs manę esant „Lithuanian“, pasakė girdėjęs apie tokią tautą, bet nežinąs, kur jos vietovės. Jis tyezia atsineszė Europos žemlapi, ant kurio asz jam parodžia Lietuvos krasztą su Vilnium, Kauhu, Suvalkais ir tt. Tada p. Braun's papasakojo man tokį atsitikimą: sykį atėjo pas jį nepazįstamas žmogus, praszėdams perskaityti laiszką ir pasisakydams esąs „Polanderis“; Braun's nusiuntė tą žmogų su laiszku prie lenkų, bet ir anie nesugebėjo perskaityti tą rasztą; o savo gimimo vietą ans žmogus parodė Lietuvoje, sa kydams, kad tai „truputį kitokia Poland“. Tik dabar Braun's suprato, kad to žmogaus buta ne lenko, bet lietuviu, ir kad laiszkas buvo parasztytas lietuviszakai.

Teip mudviem įsipazinus, advokatas Braun's praszė manęs pasakoti jam kuodaugiau siai apie lietuvių tautą; atsiveikinant jis sake: „turiu knygu už 200 dol., argi nerašiu jose ką apie Lietuvą“. Atėjęs kita diena, p. Braun's pasisakė nemiegojęs kiaurą naktį, nes norėjęs iszskaityti knygose apie musų tautą; jis radęs apraszymą, kad Lietuva anoj gadynėj buvo druta vieszpatystė, potam, kad sziam laike Lietuva garsi savo gražiais arkliais ir gerais liniais. Pasakojo jis ir daugiaus visko, tik gailėjosi nesuradęs žinių apie paėjimą ir pirmas lietuvių dėjas. Ant galo, p. Braun's praszė parsiusdinti jam Lietuvos istoriją ir abelnai suteikti daugiaus žinių apie tą krasztą ir žn. ones.

Sztai vaiskus paveikslas musų sntauzcziams, kurie iszsižada savo vardo ir tingi pažinti savo tautą ir krasztą. Tokis anglėnas Braun's, visai sveti-

mas vyras, praleidžia be miego naktį, idant sziek-tiek apsipazinti su tolyma tautele, o mes ir valandėles nepavedame skaitymui savo rasztų. Laikas mums visiems susiprasti ir nejuokint svetimtauczių. Net koktu pasidaro, girdint tokius atsitikimus, kaip su anuo niszmanėliu „polanderiu“.

P. Miknevyczius.

Worcester, Mass. Net linksmas ant szirdies, kad ir musų miesto lietuviai jau pradeda krutėti ant tautiszkos dirvos; tas judėjimas apsirieszke sziutuose, pavyjmu atliktuose, darbuose: sutvėrime lietuviszko klubo, parkvietime d-ro Szliupo dėl prakalbų ir rinkime aukų kankintiniams. Garbė įkurimo klubo, vardan Did. Kun. Gedimino, priguli A. Abracziuskiui, kurs padėjo tame dalyke nemaža rupesczio; dabar mes susirenkame kas mėnuo sykį ir galim drauge pakalbėti apie savo ir tautos reikalus. Isz prakalbų d-ro Szliupo mes turėjome ne vien dvasiszką, bet ir medegiszką pelną, nes nutarę imti nuo lankytojų po 10 ct. įžengos, surinkome, po uždengimui kasztų, gryno pelno \$4,90, pusę kurio paskyrėme ant kankintinių; idant padidinti tą sumą, A. Zaleckas perėjo per susirinkusius ir nujų sulasė dar \$2,15; kitur tas pats Zaleckas surinko \$0,80, o A. Abracziuskas \$1,85. Tokiu budu ant kankintinių naudos susidarė \$7,25.

Su savo bažnyczia mes turime vargą, kaip ir kitos parapijos. Net patiems gėda: priesz keletą metų žmonės ir laikraszcziai kovojo su kazryninkais ir girtuokliais, o dabar prispirti kovoti su parapijų perdėtiniais. A. Z.

Newark, N. J. 5 Sausio buvo pas mus balius su koncertu, kurs nusisekė labai gerai, palinksminęs didelę daugybę sveczių, susirinkusių

ne vien iš Newark'o, bet ir iš tolymesnių vietų. Dainininkai puikiai atliko savo užduotę, su akkompanijamentu orkestro. Koncerte ėmė dalyvumą p. Mockevyčienė iš New York'o, kurios dailus balsas suteikė klausytojams tikrą pasigėrėjimą. Svecziai didėi užganėdinti ir iš panos Al. Szliupitės žaidimo; atlikto ant pianino kelios pjesos padarė įspūdį, kokio daugumas nesitikėjo. Dainininkų draugystė abiem virszminėtom ypatom sudėjo dovanas paveisde puikaus vainiko iš gyvų kvietkų. Baigiantės koncertui, moterių draugystė „Grazina“ padovanojo dainininkų draugystei gražų paveikslą Dr. V. Kudirkos. Polonia Szopienė, pavesdama paveikslą, trumpoj ir dailioj kalboj perstatė garbingą velionio ypata. Dr. Vincas ant paveislo iszrodo lyg gyvas.

Dainininkai per tą balių šventę sukaktuves savo metinio gyvenimo. Taigi metų darbas p. L. Eremino atgabeno savo naudą. *J. D. Szesztokas.*

Spring Valley, Ill. Pas mus darbai eina gerai ir už darbai nemenki. Už tai su tautiškais dalykais ezia eina suvis blogai. Vos-vos susitvėrėme draugystelę „Suų Leuvos didvyrių“ ir centimais mes eziziais szejp-teip pat dlam prie visuotinių reikalų. Bet daugumas mūsų brolių kęsta tamsumoje ir nė jokio supratimo neįjeszko; jie tankiausiai lankosi po svetaines, peszasi, skaldosi galvas, o potam nesza sunkiai uzdirbtus pinigus skvajeriams ir advokatams. Per szias kalėdas keli vyrai beloszdami susimuszė ir vienas teip apdauzytas, jog vargu iszliks gyvas; o kitas, Petras Pagareckas, nuo Velinonos, besikaujant su tulu lenku, tapo perszautas; jam isz viso 19 metų amžiaus.

Apie parapijos reikalus tiek

tik pasakysiu, kad kun. Servetka praszalino nežinia kur, po užbaigimui bylos su parapijonais, kurią klebonas praloszė, paneszdamas kasztų į \$75. *F. Eismanta.*

Torrington, Conn. Sziaame miestelyje randasi lietuvių apie 40 szejmyntų ir du kėrtu tiek pavienių. Priesz dvejus metus ezia nebuvo nė vieno skaitytojo geresnių laikraszčių, apart „Saulės“; už tai tarp ezionykszezių lietuvių atsitakydavo girtavimai, pesztynės ir kitoki blogi darbai. Sziaudien Torringtono lietuviiai pradeda atsibusti, ir nors mažame skaitliuje prisideda prie mūsų tautiszko darbo. Atsiradus ezia keliems geriems tautiecziams, ir paaiszkinus tamsesniems savo broliams apie naudą rasztų, lietuviiai ėmė skaityti geresnius laikraszčius. 1900 m. ezion susitvėrė kuopa T. M. D., skaitlius jos szejmyntų kaskart auga. Pagelbinės draugystės yra dvi: szv. Vincento ir D. L. K. Mindaugo, sutverta 99 m. Pirmutinė draugystė įsteigta dviem metais pirmiaus kun. Žebrio ir pavesta po globa airių kunigo. Draugystė szv. Vincento visus savo susirinkimus laikydavo sklepe po airių bažnyczia, per tai airių kunigas turėdavo isz draugystės gerą pelną. Kas susirinkimas, kunigas atrasdavo progą ateiti ant jo ir padarydavo kolekktą ant savo visokių reikalų. Teip viskas traukėsi iki pereinų metų, pakol pamatė savo skriaudas. Apleidus draugystei airius ir nereikalaujant jų malonės, kunigas baisei įtuzo, ir dabar įjeszko progos, kur galėtų lietuviams atkerszyti. Pabaigoje pereinų metų sumanesni lietuviiai užsikvietė su prakalba Dr. J. Szliupa, tai paskui airių kunigas meldė darbdavėjų, kad visi sumanesni lietuviiai būtų praszalinti nuo darbo. Darbavietėse buvo didelis su-

bruzdimas, bet nė vienas lietuvis netapo nuo darbo praszalintas. *Keleivis.*

Tėvynės Mylėtojai!

Ezion žemiaus paduodame suraszą T. M. D. kuopų su skaitlium szejmyntų, kurie yra savo pinigėlių aukavę ant abelno tautos labo. Skaitlius kuopų szejmyntų sykiu isznesza per vienuoliką szimtų, bet daugelis szejmyntų, kartą aukavę 10 ct ar daugiau, toliaus neaukavo. Tautiecziai! nesigailekime tų kelių centų ant teip prakilnių mierių ir užsimokėkime taji pinigėlių ant tėvynės aukuro, ant savo ir brolių apszvietimo. T. M. D. szejmyntų skaitlius rodo per 1100 isz visų Suv. Valstijų. Bet, jeigu lietuviiai suprastų savo reikalus ir apie juos rupintųsi, ypatingai apie apszvietimą, tai isz kiekvienos didesnės lietuviszkos kolonijos T. M. D. szejmyntų būtų didesnis skaitlius, negu dabar isz visų Suv. Valstijų. Jeigu prie T. M. D. prigulėtų bent deszimt tukstanczių (10,000) szejmyntų, kurie užsimokėtų ant metų po 60 centų, dėlko nė vienas nepavargtų, tai per metus susidėtų \$6,000, kur galėtumėm tikrai svarbias ir naudingas bei didesnes knygas iszleisti, kur jomis pasinaudodami patys, suteiktume ir savo broliams tėvynėje džiaugsmingą dovauą.

Pradzia dvideszimtojo amžiaus tegul buna pradzia mūsų darbsztesnio ir didesnio boji mo ant savo bei tėvynės labo. T. M. D. szejmyntai, ypatingai kuopų perdėtiniai, lai pasidarbuoja tojo mierio dėlei, prive-da naujus szejmyntus prie mūsų teip garbios draugystės bei sulauko kuopose senus, pirmiaus prisiraszjusius szejmyntus, kad mūsų kuopos skaitytų szejmyntus ne desėtkais, bet szimtais, kad kuomi didžiausis skaitlius tautieczzių prisidėtų prie pakėlimo savo brolių ir tėvynės isz abel-

no nuopuolio, kad daugiausiai vardų būtų užraszyta, kaip pirmųjų eilėse tautos prikeltųjų. Taigi szitas suraszas lai mus paragina darban, kad kitą metą galėtumėm pasidziaugti su skaitliumi szimteriopai didesnių.

Vardai kuopų

Numaras kuopų	Skaitlius szejmyntų kuopose.
N. 1 Minersville, Pa.	41
„ 2 Union City, Conn.	38
„ 3 Plymouth, Pa.	35
„ 4 New York, N. Y.	32
„ 5 Philadelphia, Pa.	33
„ 6 Spring Valley, Ill.	37
„ 7 Elizabeth, N. J.	22
„ 8 Newark, N. J.	50
„ 9 Waterbury, Conn.	73
„ 10 Pittston, Pa.	46
„ 11 Lost Creek, Pa.	34
„ 12 S. Boston, Mass.	62
„ 13 Jersey City, N. J.	22
„ 14 Wilkes-Barre, Pa.	18
„ 15 Shenandoah, Pa.	14
„ 16 Gilberton, Pa.	60
„ 17 Scranton, Pa.	49
„ 18 Lawrence, Mass.	52
„ 19 Chicago, Ill.	27
„ 20 Mahanoy City, Pa.	11
„ 21 Westville, Ill.	66
„ 21 Delray, Mich.	10
„ 23 Cleveland, Ohio.	28
„ 24 Nashua, N. H.	26
„ 25 Pittsburg, Pa.	41
„ 26 Traverse City, Mich.	15
„ 27 New Britain, Conn.	29
„ 28 Baltimore, Md.	21
„ 29 Glen Lyon Wanamie, Pa.	7
„ 30 Thorp, Wis.	11
„ 31 Broad Brook, Conn.	6
„ 32 Ladd, Ill.	18
„ 33 Torrington, Conn.	14
„ 34 East St. Louis, Ill.	8
„ 35 Binghamton, N. Y.	12
„ 36 Haverhill, Mass.	5
„ 37 Edwardsville, Pa.	25
Pavieniai szejmyntai	28
Windber, Pa.	3
Garbės szejmyntai: P. Žemkalnis	
Dr. Jonas Basanaviczius	
Aukautojas K. A. M. Milukas.	
Sekret. A. Ilgunas.	

Lietuva ir vakarų šalys

Mindaugo ir Gedimino gadyne. Paraszė Konstancija Skirmuncziute.

Czionał zinyzioł, a iukurų smikłimas,
Traszkanzioł gıroł — dievų pribuvimas;
Anapus styro ant kalno, atłoku,
Pajuodeš kryžius — guodonė Kryžiuokų;
Peczius Ieszskėtas, vırezum dangų remia,
Prapuczia juoda Lietuvał grumoja,
Tarytum pıaczią Palemono žemę,
Stiebias pagıanauzi po Kryzioko koja.

„Konradas Vallenrodas”.

A. Mickevyczius.

I.

Skęsdami atminimus žilos praetės ir žvilgiu, pilnu prakilnaus troszkimo pažinti senovės gyvenimą, perskriosdami amžių ukanas atitinkame mažai patėmytą taciaus didelės svarbos faktą, jog prieglobstin ano kryžiaus — to „kryžiuokų ženklą”, vadinant poetos žodžiais, — jau už šimto trijų desimtų metų prieš Jogelą smelkėsi mintim ir širdžia du galingiausi iš Lietuvos valdonų; jog jau tada, tartum dyvins regejimas, vidurgojų, paszvęstų „dievams”, iszaugo ant lietuvių žemės tikrojo Dievo szventinyčia — ir surentė ją tų paczių žmonių rankos, kurie greit vel sugrįžo prie miglotos stambeldytės patamsių.

Visų-visoj istorijoj didei retas toks atsitikimas, idant krikščionys, prietam gadyneje visuotino užsidedimo misija to tikėjimo, atstumtų nuo krikščionystės visą tautą. Pervirsz tai keista ir įžeidu dėl žmonių prigimties. O vienok toks faktas įvyko abipus tyro Nemuno ir žydrios Vilijos, antroje gadyneje Lietuvos stiebimosi civilizacijospi, butent Gediminui vieszpataujant. Istoriya to, jog teip tarsime, tą symosi pilna niszpasakyo tragizmo. Iš vienos pusės troszkimas ir tvirta valė vieszpaties, iszsirinkusio sav aiszkių kelią, bežadis pritarymas tiems troszkimams atsidavusių kunigaikszcio valei žmonių, o isz kitos pusės spendimas visokių žabangų pastangos apgaulytės, melai atzargi sloga galin-

gos kruvos kriksztytų judo-szių, sistematiszkai kliudanczių liuosą atsivertimą jaunos stambeldzių tautos, ir kaipo to visko pasekmė — tautos nusilpimas ir nupuolimas dvasės jos karaliaus, reginczio žutį savo kiltų siekių ir lukesczių.

Dirstelkime pirma ant istoriskos Mindaugo tragedijos.

Kamantinėdami isztisus Teutonų ordeno veikalus platini-me sziaurės szalyse krikščionystės, iszvyvim, jog jis pirm visoko veržėsi apimti visą Baltijos pakrasztį, paversti visus ten gyvenanczius stambeldzius į vergus, patremti juos po savo kojų ir tik tada suteikti jiems krikszta. Jiems buvo pasisekę atlikti tai su latviais ir parusiais, bet szitoms lietuviszkosios tautos szakoms besikaujant ir bekrinant po sloga nelygios galybės, Lietuva už jų peczių augo, drutejo ir anaipol neketino eiti savo brolių pėdomis.

Pirmutinis stambesnis, sni rėmimas Lietuvos su Ordenu isz pradzių tik su Kardininkais, atsitiko pagarsėjusioj visoj pasaulėj kovoje ties Szauliais ir Akmene, 1236 m. Europą nustebėdino didelė ir netikėta pergalė, laimėta nepazįstamos szalies gyventojų; berods, per skaudus smugis isz tiko Ordeną, kurs lyg ant puotos buvo atvedęs į girių gilumą, net už Dauguvos, nesuskaitytas minias suvadintų ir parkviestų isz Vakarų sveczių. Padavimai suokia, jog lietuvius vedė toje kovoje Ringauda, pirmasis Lietuvos Didis kunigaiksztis. Vokiszkių ricierių žiedas krito muszioj vietoje, Mistro Volkvino kunas žlugsojo tarp užmusztųjų, vos kas deszimtasis iszsprudo nuo žuties (apart kryžiuokų rasztų — metraszcziai: Naugarado I, Troickoja, Tverskaja).

Ta dailiai pasisekusi lietuviams kova davė pradzią nepabaigtai eilei kovų per du isztisus szimtmecziu. Pacziuos

pasekmės pergalės ties Szauliais nuejo ant blogo Lietuvai, nes po tai nelaimėi abu orde nu — Kardininkų ir Teutonų arba kryžiuokų — padavė viens kitam ranką ir apsuko Lietuvą iszgzastingu retėziu nuo sziaurės ir vakarų szalies.

Penkiolika metų praslinkus, randame Lietuvoje dideles atmainas; tenai vieszpatauja Mindaugas, pirmas istoriskasis Didysis kunigaiksztis, nors ir turėjęs savo giminėj galin-gą pirmtakuną (Scrip. rerum livon., I, 630, pagal Trainai czio žodžius). Mažesniejie kunigaikszcziai, vercziami pasi-duoti augsztesnei jo valdziai, sziausziasi priešz Mindaugo virszinybę.

1249 metuose du Didziojo Kunigaikszczio brołenu, Tautvila ir Edvydis, sukilę priešz Mindaugą ir už tai pasmerkti isztrėmimop, iszsibogina isz tėvynės, idant sugrįžti su pakviestais tautos nevydonais. Su jais drauge szvaistėsi tulas augsztos kilties žemaitis Vikiintas, isz kunigaikszczių giminės, kurio, jei tikėt chronikoms, buta narsiu ir sugabiukariautoju. Maisztininkams nesunku buvo sukelti ir kitus kunigaiksztelius. Pakilo iszdides Galicziaus valdonas Danielius, kurs nuo seniai, kad akyse ir gerinosi, buvo atkakliu Mindaugo prieszininku: puolė jisai ant Vilkauszkių, Sluonimo, teip jog veik isz visos Juodosios Gudijos tebeliko prie Lietuvos vienas Naugardukas. Jatvėziai, Gudai, net Palaucziai, Tautvilos vedami, aptvino visą szalį. Žemaicziai, tuomet dar tik silpnais rysziais suvienyti su Lietuva, traukė priešz Mindaugą, vedami Vikiinto. Karės gaisras apėmė visą Mindaugo vieszpatystę. Baisiausiu-gi buvo užpuolimas Andriaus von Stirland, Kardininkų mistro. Vokiecziai tvinte aptvino sziaurinį Lietuvos plotą ir apsupo pasislėpusį drutvieteje Mindaugą. Be

rods, ricieriai tą pylį įgauti negalėjo, o ir patys tankiai nukentėdavo lietuviams isz drutvietės užpuolus, bet už tai kardininkai, niekam neginant, plėszė ir draskė Lietuvą, pasileisdami gilumon jos teip toli, kaip dar niekada pirmiaus nesiekdavo. „Žmones žudė nelyginai galviją” — pasakoja tų metų vokiszka chronika (Reimchronik. Scrip. rer. liv. I, 580). Potam ricieriai metėsi Žemaitijon, kuriai tokias pat kruvinas dovanas atgabeno, o grįždami atgal į Rygą, pakeliui dar pabraidė kraujuose nuolat kylanczių priesz jų valdzia žemgalių.

Po Mindaugo kojomis tartum buvo prasiverus bedugnė. Tautvila priėmė Rygoje krikščionystę ir taikėsi užimti sostą, kame jį rėmė Rygos Arkivyskupas ir Ordenas; tik lygiai drąsus ir tvirtas žingsnis galėjo iszgelbėt Mindaugą ir jo vieszpatystę nuo prapulties. Neilgai taręsis su mistru Andriumi, Lietuvos valdonas apreiszkkė norą palenkti galvą po srauja krikszto vandens.

Toku budu politiszkos prieszastys tapo stacziu akstinu į žengimo Lietuvos į krikščionių draugiją. Vėlesni atsitikimai parodys, jog Mindaugo darbas ėjo isz tikros szirdies ir jog jis tvirtai statėsi ant to, idant atversti visą tautą.

Mistras Andrius von Stirland priguli prie nediduczio skaitliaus prakilnių vyrų vidur kraujagodzių Ordeno ricierių; jame didesnė dalis ricieriaus — krikščionies, negu kryzioko. Mistras szirdingai pradziugo isz Mindaugo ketinimo ir pastatęs kaipo iszlygą amžinoms paliauboms skubina apsikriksztijimą, prizadėjo iszmelsti Ryme dėl Mindaugo karaliaus karuną.

Mindaugas, jo žmona Morta, du jaunesniu sunu ir visi kunigaikszczio palydovai, sekdami savo valdono paveisda, atliko krikszta pradzioje 1251m.

to laiko Mindaugo sostapilė, kurios vardo nusidavimai nemini. Tikosi tai po Mistro Andriaus globa, kurs tam tikslui atvyko Lietuvon su dvasiszkijs ir ricieriais. Atlikę szventas apeigas, Mindaugas iszrinko isz savo dvariszkių tarpo visų-bukliausią vyrą ir pasiuntė jį drauge su keletu kitų pas Rymo popiežių; neilgai trukus karaliaus vyrai, drauge su inflantiszkais (vydzemiszkais), per Rygą nuvyko į Medijolaną pas popiežių Innocentą IV. Apie atvertimą krikščionystėn naujos tautos pasklydo po srietą didelis garsas, ypacz iszleidus popiežiui isz tos priezasties kelias bullas. Innocentas IV bulloje, duotoj ant Mindaugo vardo 15 Liepos 1251 m. (Theiner. Vetera monumenta. I. 49,50), apreiszkie didelį džiaugsmą isz jo apsikrikstijimo ir priima jo karalystę į Apasztaliszko sosto globą. Kitoje bulloje tą pat metų, ant Kulmijos vyskupo Enriko vardo, praminto popiežiaus legatu, įsakė jam patepti ir apkarunavoti Mindaugą, kaipo „visos Lietuvos“ karalių, su iszlyga, kad pasiduo- tų Apasztaliszkam sostui ir pats Mindaugas ir jo įpediniai. Treciam raszte, į vyskupus: Rygos, Terpatos ir Eselio, popiezius paliepia, idant jie „skubintų su paszelpa Mindaugui dalyke įvedimo krikščionystės“. Ant galo, ketvirtam laiszke, raszytam vis tuos pacziuos metuos Kulmijos vyskupui, atrimam organizatoriui krikščionystės naujame kraszte, popiezius įsako, idant „iszrinkę dorą ir bukly žmogų, sugebantį vesti dvasiszkus ir svietiszkus reikalus, o teipgi tikusį virszininkauti, pas kirtų jį Lietuvos vyskupu“.

Tuotarpu kariszki atsitikimai pietuose ir vakaruos žengė savo keliu ir Mindaugui teko atlaikyti smarkias kovas, pirm negu jis pergalejo savo prieszus ir galėjo pasirupinti

apie priėmimą naujo titulo.

Tokios puikios iszkilmės, kaip apvainikavimo apeigos, dar Lietuvoje iktol nebuta (laiką karunavojimo mena ant vasaros 1253 m., o vietos nežino); ant apeigų buvo tas pats Mistras Andrius su savo ricieriais, Kulmijos vyskupas Enrikas su Vydzemo dvasiszkijs, skaitliun kurios, be abejonės, prigulėjo ir priartintas mokintojas Mindaugo, Kristijonas, vėliaus pirmasis Lietuvos vyskupas. Apeigose turėjo dalyvauti ir smurtus Mindaugo kariautojai, kaip lygiai minios akyvų žemionių. Karuną ant Mindaugo ir jo pacziuos Martos galvų uždėjo Kulmijos vyskupas. Įsteigimas ir aprupinimas vyskupo katedros Lietuvoje tapo cziapat įkunyta ir apveisdėtas rasztu(diplomatu).

Bus dar.

Isz visur.

Vokietijoj dabar yra susirinkęs kongresas pramonės ir ministras vidaus reikalų von Posadowsky Wehner, atverdamas jį kalbėjo į pasiuntinius, kad Vokietijos vaisba (pirklystė) ir pramonė turės kovoti sunkiaus, negu kada nors pirmiaus, idant rasti vietas savo iszdirbimams ir pirkiniams kitose szalise, nes kitos vieszpatystės eina galvatrukeziais lenktyu, kad viena pirmiaus kitos įsiskverbti kur nors į svetimas szalis. Jis vienok pasitiki, kad Vokietijos iszdirbimai, kuriuos jis skaito geresniais už kitų szalių iszdirbinius, gelbės vokiecziams užimti pirmesnę vietą kitose szalise ir tenai pasilaikyti, o lygia dalim įgauti ir naujas rinkas Vokietijos pirkiniams.

Nėra ką nė stebėtis, kad Vokietija teip skverbėsi į visokias-svetimas szalis, o ypatin- gai Kīnuosna, idant tik savo pigius ir menkos vertės pirkinius turėti kur nors nudėti, o kuriais užverstą visa Vokietija.

Kīnuose gauni svarą geros arbatos už 3 centus.

Per Bremen'ą pereituose 1900 m. atvažiavo į Suv. Valsztijas 87,537 emigrantų; 1899 m. jų buvo atplaukę 77,667, o 1898 m. — 47,642.

Miesto valdzia Vilniuje įtaisys astronomiszką laikrodį, kuris užvaduos dabarnyksztį budą apreiszkimo gyventojams valandų. O ik sziam laik garsino valandas kanuolių szu- viais.

Nizzoje, Prancuzijoj, sziose dienose policija suėmė kunigaiksztį, Viktorą Nakaszidze, kuriam užmeta, buk jis taisosi nuzurdoti carą, kada tas atvyks Nizzan. Rasta daug laiszkų. Viktoras Nakaszidze yra isz paejimo georgietis (gruzinas) nuo Kaukazo; jaunystę praleido Starapoleje Suvalkų gub. ir ten laukė gimnaziją; jo tėvas ilgą laiką gvveno Senapilėj, budams majoru ulonų (potam dragunų) pulke. Kunigaiksztis Nakaszidze nuo seniai pagarsėjo kaipo teroristas ir Rusijos despotai vieną syk buvo pasmerkę jį myriop už prisidejimą prie suokalbio, rengusio žutį Aleksandriui III 1886 m. Teipgi ir Paryziuje buvo jį nubandę už slėpimą savo gyvenime bombų.

Rusija, per įsikiszimą į Kīnų reikalus, padėjo ik sziol kasztų 61,900,000 rublių, bet ne viskas dar iszmokėta ir patiems iszleidimams dar toli negalas.

Isz Yokohama (Japonijos miesto), pranesza, kad laike audros ant marių 10 d. Sausio prigėrė 400 žvejų.

Szvecziausias pravoslaviszkas Sinodas iszleido 31 Kovo 1900 m., po No. 5319, ukazą, kuriame apszaukia anafemą (prakeikimą) ant Levo Tolstoj'aus, prakilniausio sziadien

augsztaproczio ir garsingo raszytojo. Tas ukazas užbaigtas sziteip: „daugybėje savo rasztų Tolstoj iszrodė savo religiszkus numanymus ir neužkentimą cerkvės. Lygiu budu jis nepripazinsta Dievo esybės Trijose Ypatose, nes užgina dievystę antrosios Trijaties Ypatos, tsi yra Dievo Sunaus, skelbdamas jį už paprastą mirtiną žmogų. Neteisiai skelbia prieszai szv. paslaptį Kristaus įsikunijimo ir melagingai kraipo Evangelijos žodzius. Toliaus, jis nepripazinsta bažnyczios, kurią sako esant paprastu žemiszku ir politiszku įvedimu“. Už tatau szv. Sinodas nutarė: jei grovas Tolstojus priesz mirsent neatszauks savo erezijos, tai uždrausta jį laidoti su bažnytinėms ceremonijoms, ir nevalia laidoti ant kapinių. Matai kad szvecziausias Sinodas nestengia įgriebti nemarios dvasės, tai nors atsikerszys ant mirtino kuno.

Atsakymai.

P. Stankevicia isz Shenandoah, Pa. tegul atsiszaukia į „Vienybės“ redakciją ir paduoda savo tikrą adresą.

J. D. Szesztokui. Newark, N. J. Tamista tą klausymą pakelk ant T. M. D. kuopos susirinkimo 3 vasario, tai bus geriausiai. Jei negelbėtu, tai tada...

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo szvogerio Juozapo Virpiczinsko isz Girzadų kaimo, Skaudvilės valscziaus, Raseinių pavieto, Kau- no gub. Jeigu kas apie jį ži- note, arba jis pats, suteikite man žinią ant žemiaus esanczio adreso, nes turiu su juomi svarbų reikalą isz tėvynės pagal gautą gromatą.

P. J. Kliesmith
Riverton, Ill.

Velga

(Žiemų padavimas.)

III.

Ar girdi, kaip kaukia, vėjai tamsoje? U-ti-ti, kaip duksta žiemų jūrės! Tris dienas ir tris naktis pergulėjo ant kranto nelaimingoji Velga, o ketvirtą rytą užstojo jau ruduo. Kilus szaltam vėjui, paszoko Velga isz nuomaros ir puolė į jures. Bet banga pa statė kuprą ir augstai ant kranto iszbloskė ją atgal. — „Marės nenori mano myrio, — pamislijo Velga. Pirmiausias turiu nugalabinti Irvaldą!“ Ir gryžo Velga namon.

„Snegar, — tarė ji seseriai, — ar iszvažiavo Irvaldas?“ „Isz...“ — nenoriai atsakė Snegar. — „O kada sugryž?“ — klausė Velga. — „Pradėjus drėbti szlapiam sniegui ir susidrumstus jūrėms“ — atsakė Snegar. Velga nuliudo: vaikszečiojo per kiauras dienas, lyg sapnuodama. Iszkrito ir pirmas szlapias sniegas. „Irvaldas greit sugryž“, — mąstė Velga, o įnuodintas jausmas apmaudos ir kerszto virė jos szirdij. — „Asz nuzudysiu jį, o po tam ir pati sav padarysiu galą“. Bet Irvaldas negryžo. Jau temo, o nenuorama Velga vis neatsizvelgtinai žiūrėjo į mares. Kilo audra, kokios Velga dar nebuvo macziusi! Prietemoje isz grytelės iszėjo senas Velgos tėvas. Jis buvo stiprus, kaip uola viduryj marių, bet veidas jo reiszė nuliudimą, o vėjas painiojo jo ilgus, žilus plaukus. — „Velga, vaikeli mano“, — tarė, „matai, kaip kyla baisi audra; padėk man paremti atspiriais sienas, užversti akmenų ant stogo isz didžiųjų uodos, o tada pasislepsime po pastoge nuo audros“. Krustelėjo Velgos szirdis: gailu jai buvo ir tėvo, ir sesers, ir Irvaldo. Ji skubotai stoji prie darbo. Vėjas vertė juos nuo kojų ir krapino orą vandeninėmis dulķėmis: tartum visas pragaras įnyko supti

jures ir szlaksztyti pakranczius. Net į grytelės langus pradėjo pleszkenti ir verztiesi vanduo, ir Velga drange su tėvu muko vidun. Ten, tamsoje nakties, atminė ji, kaip pirm daugelio metų Irvaldas, dar kudikis, pasiliko ant naktigulto jų gryczioje, audros užturtas. Ji pati pataisė patalą savo sveczyui ir užmigdydama pabueziavo pagal paprotį. Ji atminė jo linksmą meilų veidelį, ir jos mylinti szirdis dar skubiaus sudrebėjo. Užmirszus kerszta ant jo, ji greitai atsikelė ir pradėjo klausytis... Audros užime pasigirdo jai jo rėksmai ir, apalpusi, vos isdriblino praszvitus.

Jūrės pradėjo tilti ir nusiblaivinti, oras atvėso. Atsikėlus Velgai, prie jos priėjus Snegar. — „Velga!“ tarė ji ir apsipylė gailiomis aszaromis. „Audra iszbloskė Irvaldą ant tuszečių salų Ledinio okeano ir sukulė jo laivą. Jis dabar vienųvienas pasauleje ir laukia myrio nuo bado spraginčio szalcio ir storų snapų jūrinių paukszečių“. — „Kas tau sakė?“ — tarė Velga. — „Asz buvau pas zavėtoją Barną ir jį spėjo ant gagaros žarnų“, — atsakė Snegar ir, užsidengus veidą rankomis, sukniubo ant lovos beverkdama.

„Snegar!“ gležnai norėjo prakalbėti Velga, bet umai jos antakiai susiniaukė, ir ji skubiai atidarė duris. „Tylėk!“ sušraudė ji — „jis pas tavę sugryž!“

IV.

Velga skubiai ėjo sziaurėsp. Szaltos dienos prietemoje ėjo ji gryczion Barnos, kurios židinyj ugnis pleskėjo raudonai. „Iszmokink manę, burtininke!“ — szaukė Velga priesz Barną; „nurodyk man kelią pas Irvaldą!“ — „Skubink“, — tarė Barna. „Dvi dienas ir dvi naktis reikia plaukti, idant jį pasiekti. Nesuspėjus tau ant trezios dienos, — jis pražus. Bet sakyk man, Velga ar girdėjai

apie pustynes Ledinio okeano, kur teip tuszezia ir nuobodu, kaip pirmose dienose sutvėrimo pasaulės? Ar atsizadi ant amžių apleisti savo gimdytojų grytelę?“ It sugauta žuvis sudrebėjo Velgos szirdis, bet sklidina meilės dėl Irvaldo, su praszvitusiu veidu ji atsakė Barnai: „Pagailek manę, Barna! Asz jauna, ir man liudna persiskirti su sziuo svietu. Bet jei to reikia, tai sakyk, kas bus su manim?“ — „Dvi dienas perleisi viena, baimės apnykė“, pasakė Barna, — „o belipant ant salos, kur yra Irvaldas, pavirsi į baltą pempe, ir nedasizinos jis, už ką tu pražuvisi. Jis parplauks namon, o tu liksi viena jūrėse. Toks tavo likimas!“

Kaip pirmas sniegas nubalo Velga, bet akys jos pagalios nuszvito ir ji drąsiai tarė burtininkei.

„Asz keliaunu, Barna!“ — „Pasiskubink, — perkirto toji — jau sauleleidžiai pranyksta už jurių apaczioje juodų debesių“. — Velga stipria ranka pravėrė duris ir iszėjo. Priesz vėją, per drėgnus pakranczių smiltynus lėkė ji link tamsių jurių. Norėjo ji rikteiti paskutinį „su-diev“ tėveliams ir seseriai... Pakrantyj supojosi laivelis, ir Velga neatbodama szokė į jį. Vakarop, į saulė leidžių pusę taikino beirdama Velga. Aszaros tviksėjo jos akyse, o vėjas szvaistė tamsoje jos baltus drabužius.

V.

Ji lėkė, it krekždė. Jos szirdis plyso nuo skausmų, jau cziant pražuvimą, bet vis ji ne tikėjo, jog Irvaldas nedasizinos už ką jį nukentėjo.

— Ir nusiminė Velga, atsidurus vienų viena ant szaltų, balzganų jurių, netoli nuo tuszezių smėlio salos. Nieko nebuvo ant tos salos. Tik vanduo skalavo jos smėlį ir pakrancziai putojo. „Vandens piemenukai“, su augsztomis laibomis kojomis lakatė pa-

krancziais ir jieszkojo tarp geldelių maisto. Bet ir „vandens piemenukų“ buvo mažai: kiti buvo iszskrydę į sziltensnius krasztus. Nuleido galvą Velga; atminė prigimtus namelius, ir aszaros nuriedėjo isz akių. Vėjas putė jai į akis nuo Ledinio okeano...

Kiaurą dieną plaukė Velga ir pateko į tuos neaprubeziuotus vandens plotus, kurie apgulę krasztą svieto ir susisiekę su dangum. Vis smarkiaus dunskeno vilnys į laivo dugną. Pikti sziaurės paukszečiai gyvena ant tų marių uolingose salose. Jie galingi, it milžinai, ir apžėlę sziltais pukais; jie visą žiemą pluduriuoja tarp lycių ir mėgsta paneroms landyti. Tukstancziai guszty pupsojo ant salų, ir kiekviena sala it sniegas, blizgėjo nuo tų paukszečių. Paukszečiai ilgomis eilėmis tupėjo ant kalnelių. Apaczioje riogsojo gusztos mažesniųjų; virszuje — tupėjo ir snuduriavo vieni didieji ir ėdriausieji, su baltomis papildomis ir juodomis nugaromis, su storais kaklais ir mažomis galvomis, su blizgancziomis akimis, apdabintos baltu puku, su baisiais kuprotais snais, ant tamprųjų kojų. Paukszečiai savotiszkaiai niurzgėjo, rodo tarėsi atlikti kokį ten veiklą. Pritemo, ir Velga, nuliუსi kovoje su szaltu vėju, pasileido į pakrantį: tukstancziai paukszečių pakėlė negirdėtą truckszmą, belėkdami augsztytn, o didieji suklyko ir sukaleno, stengdamiesi perrėkti viens kitą... It sniegas iszblyzko Velga, pasiryzo isz paskutinių spēkų ir szoko atgal laivan.

„O Irvalde!“ — iszsprudo isz jos lupų — „rasi tavo szirdį, drasko szitie paukszečiai, bet asz iszgelbėsiu tavę!“

Ji skrydo, it krekždė. Ledinis okeanas gaubė ją ruku. Bet jau neberkė Velga; szirdis jos szokinėjo isz laimės priesz ateitę ir nuo laimės —

iszvysti Irvaldą....

Ir pavakariu paskutinės dienos išlindo iš po žilo ir drumzlino ruko augšta baisi sala — ant kraszto svieta, — ta, kurią aplankydavo tik galingi vikiniai ir įkaldavo ten geležines ringes laivams pririzti. Milziniskas truksmas ir kriokimas verpetų susikryžiavo su tuktancziais rėksmų paukszezių, szvyturiuojanczių ruke. O Irvaldas gulėjo pakrantyj, nuvargęs, apmiręs miegu nuo szalczio ir alkio; buvo išblyszkęs, it jurių putos, ir plaukai jo apiberti jurių smėlio.

Irr-vald! suklyko velga, prastojusi vilties atgaivinti. Jos balsas, it stebuklas, atgai-vino Irvaldą. Norėjo Velga riktelti jam, jog ji karsztai myli jį, bet jos kojos išszokus jai iš laivo, nepasiekė žemės: ji atsidurė gaise bekabanti, pavirtus į baltą pempę, ir žodžiai jos persikeitė į ruseziai-links-mą pempės klyksmą. Livaldas staigu nusiblaivė, sėbro balsas pasiekė jo szirdį, — bet žvilgterėjęs, jis pamatė vienuotelę pempę, beskraidanczią virszuj laivo....

Teip pražuvo Velga, o atgijo tas, kurį ji mylėjo. Jis nu-plaukė rytų link; ji ilgai skraidžiojo virszum vandenu, palydedama Irvaldą. O jam išnykus tolyje, lietunelė pempė ėmė suptis ant oro. Teip lius-ta ir bodi ji ik szios dienos, klykia priesz orui subjursiant, primindama miglotą uolingą pakrasztį, kur anuomet alpo Irvaldas....

Bet jos stenėjimuose skamba ir džiausmo styga.... Marėse, kriokia audra, gyvenime vieszpatauja skausmai, ir žuna kaip jurių vilnyse, žmonės, skriaudikų apsiausti. Baisingos tamsios marės, daug skausmų gyvenime, — bet yra jame ir augstas džiaugsmas — nukentėti už broį, už draugą.

Pag.

(Galas.)

Pasikalbejimai apie dangų ir žemę.

verte iš svetimu kalbu P. A.

(Tąsa.)

— Ar matei, sako, — vandenį mūsų tvenkinyje?

— Mačiau!

— Koks jis?

— Toks, — sakau, — drumstas, žalsvas.

— O kaip pasiseimi jo į rieskučias, koks jis tuomet?

— Nėjoks — atsakiau.

— Tai-gi matai: tas pat ir su oru. Kaip jo nedaug tai jis nėjoks, o kaip pažiūrėsi į augstį, kur oro daug, tai jis mėlynas. Dėlto tai dangus dieną, saulei šviečiant, šviesiai mėlynas, o naktį — tamsiai mėlynas, beveik juodas.

— Gerai, — sakau, — kasydamasis pakaušį, — ar-gi oro teip daug yra? Aplinkui yra jo šiek-tiek, tai aš žinau, nes ir nosim orą į savę traukiuosi, ir ranka mostelėjęs orą jaučiu; matau teip-gi, kaip vėjas — tas pat sujudęs oras, — supa medžių šakas. Bet nesu, kunigėli, girdėjęs, kad augštai, virš mūsų galvų, butų daug oro!

— Oro yra labai daug. Mokintieji žmonės laipiojo po augščiausius kalnus, 8 verstų augščio, kilnojosi į augstį ant tam tikrų prietaisų ir apskaitė, kad oro ant mūsų žemės yra per kokia 10 mylių augščio. Po tą orą pluduriuoja debesys, lakioja pauksčiai, vahaletiai. Oras labai giedrus ir dėlto neužstoja mums dangaus; tik per orą dangus išrodo mėlynas.

Labai stebėjau, bet tikėjau, nes išrodė teisybė.

Paskui kalbėjom apie laumės juostą. Pa tyriau, kad laumės juosta — tai ne juosta ir ne žarna, gerianti iš jurės vandenį. Laumės juosta pasirodo saulei šviečiant, kada šviesa atsimumša nuo lytaus lašelių ar debesų yvairiais dažais teip-pat, kaip bažnyčioje nuo kabančių prie žibintų kamuotų stiklelių.

Turbut tai tikra teisybė, nes laumės juosta tuomet tikrai pasirodo, kada iš vienos pusės saulelė šviečia, o kitoj lyja, ar debesys stukso. Giedrioj dienoj, ar užėjus saulei, už debesio laumės juostos nematyt. Kad laumės juosta pasirodo atsimumant saulei šviesai nuo vandens lašelių, gali tokiu budu patirti: reikia atsistoti užpakaliu į saule pas vandeninį maluną arti rato, kur vanduo tyška smulkiais lašeliais; žiurinti į tyškančius vandens lašelius, lengva pamatyt dryža juosta — tokia pat, kaip laumės juosta. Kunigėlis pamokino mane, kaip laumės

juostą pačiam pasidaryti: reikia, atsistojus užpakaliu į saule, taškyti prieš savę vandenį; ant vandens lašų pasirodys mažiulėlė laumės juosta.

Pagryžau linksmas namon. Matau, kad išmintingų žmonių negali niekuomet atsiklaudyti: kaip žodį pasakys, tai rodosi žmogui kokie ukai nuo akių nuslenka.

Vėliaus pradėjau lauzyti sau galvą apie saule, mėnulį ir žvaigždes. Toks manę paėmė nekantrumas, kad rodosi, metęs viską, bėgčiau pas kleboną. Iš pradžių norėjau pats viską išpėti, bet pamačiau, kad tai butų ilgas darbas. Apie ką kelias sanvaites (septindienius), kelis mėnesius manai, mokintas žmogus gali per vieną valandą išaiškinti. Bet ką pradė-i: kas-dien trukdyti kunigėlį butų negražu....

Štai, kad turėčiau už ką knygų sau mieste nusipirkti, tai gal ir atitikčiau tokią knygelytę, kuriuoj viskas butų aprašyta: palengvėle beskaityčiau sau kasdien. Ką daryti, kad tėvai man nenor duoti ant knygų pinigų, o pats ką aš pelnau?... Ant galo parėjo man į galvą, sugryžus Juozukui ant Velykų namon, paprašyti, kad pasiimtų manę drauge į miestą; tenai greičiaus ką išgirėčiau. Viliausi, mieste pramoksęs kokio amato, kurpininkystės, ar kito kokio, tai ir tikrą kashį duonos turėčiau, tad butų šimtą kartų geriaus, nekaip visą amžį dvare tarnauti.

Pasikalbejimas ketvirtas.

AR TIKRAI SAULĖ PADANGĖMIS KELIAUJA?

Jau ir tai gerai permaniau, kad saulelė tokia pat apvali, kaip ir žemė. Jug jeigu butų paplokščia, nelyginant kaip verpolės dugnas, tai vieną-kart matytumėm ant dangaus saulės ridinėlį, kitą-kart — šviesią juostelę; tai prigulėtų nuo to, kokiu šonu atsikreipus į mus saule. Su saule butų tas-pat, kas su dugneliu: žiurdami į dugnelį stačiai matome ridinį, žiurdami iš šono — juostelę. O žiurėkim į dyną: galime vartyti kaip norime, visuomet matysime ridinėlį. Tai-gi saulelė tur but tokia jau apvali, kaip ir dynas, nes visuomet išrodo ant dangaus kaip šviesus ridinėlis, nors nuo žemės mes į ją žiurime iš yvairių pusių.

Turėjau atmintyje ir tai, kad nuo žemės iki saulei daugiau yra nekaip dvidešimts milijonų mylių ir kad ji pusantro milijono kartų didesnė už žemę. Nežinojau tikrai, kad norint apjuosti saulelę reiktų diržo šešių šimtų tuktanczių mylių ilgio.

Nežinojau ir to, kad reiktų trijų šimtų metų iki nulektum ant saulės, lėkdamas be atilsio į minutę po vieną verstą! O armotos kulka, kuri nulekia verstą į dvi sekundi, turėtų lėkti nuo žemės iki saulei desimts metų. (Tik

nė žmogus, nė kulka negali nėjokiu budu nulėkti ant saulės, nes žemė traukia prie savės ir neleidžia toli nulėkti). Saulė turi but daug didesnė už žemę, jei žemė prie savės traukia; ji turi but ir toli be galo, kad mums išrodo to kia maza. To visko nėkuomet nebučiau permanęs, kad Juozukas nebutų man išpasakojęs.

Vasarą jis parvažiavo jau su kitokia mandieraitė. Pirmą nešiojo mandierą su sidabrine apikakle, o dabar su mėlyna ir su aukinėms sagutėms. Jis, kaip pasakojė, buvo jau perėjęs į augštesnęją mokyklą — į universitetą, kuriame daugiaus daiktų mokina, nekaip teip vadinamose gimnazijoje. Tai gi parvažiavo Juozukas ir tuojau ėmė prikalbinėti, kad pas mus sodžiujė mokyklą įsteigtų. O manęs vis klausinėja, kur aš tiek visokių daiktų patyriau ir vis žada pasiimti manę kada į miestą.

Kartą klausiu jo, kur saulė dingsta, nusiėleius vakare.

— Saulė nenusileidžia ir neuzteka, — sako jis; ji nepakyla ir nesileidžia, bet stovi ant vietos, tik žemė apie ją sukasi. . .

— Tai mūsų žemė nestovi ant vietos?

— Ne, nestovi, ji be paliovos sukasi ir sukasi aplink saulę.

— Kaip tai gal buti? Kad žemė suktusi, tai butų girdėt, jaustum, kad ji ritasi.

— Kodėl? bene žemė koks vežimas, ar ką. Padangėse nieks žemės nekrato; eina sau kaip ledu, negirdėt nėjokio tarškėjimo. Laivas ne teip lengvai vandeniui plaukia, viėnok kaip palengva iriesi, tai visai nejauti, kad jis plaukia. Teip pat ir su žeme. Ir mes ir oras ir visa, kas yra ant žemės, keliauja su ja be jokių kliučių ir dundėjimo: dėlto mes nejaučiamo kaip ji sau sukasi.

— Gerai, sakau, tik ar žemė kasdien apibėga aplink saulę, ar kaip kiteip?

— Kur-gi! Žemės kelias aplink saulę išneša arti šimto trisdešimts milijonų mylių. Nors žemė ir greitai bėga, po keturias mylias kas sekunda, vis-gi viena diena negal tokio kelio atlikti. Per dieną žemė nubėga tris šimtus keturias dešimtis penkis tukstančius mylių; o aplink saulę apibėga tiktai per metus, tai yra per tris šimtus šešesdešimts penkias dienas. Dėl to mes ir skaitome laiką metais, kad žemė per metus kartą aplink saulę apibėga.

— Turi įsidėti sau į galvą, — kalbėjo toliaus Juozukas, — kad tokių žvaigždžių, kaip mūsų žemė, kurios bėgioja aplink saulę, yra daug. Jų yra aštuonios didelės ir per šimtą septynesdešimts mažų. Jas vadina planetomis.

— Kaip-gi tos planetos sukasi aplink saulę.

— Kiekviena planeta, kaip ir žemė, eina aplink saulę savo keliu, bet vis tuo pačiu. Kuri planeta arčiaus saulės, tai ta atlieka trumpesnį kelią. Artymiausioji apibėga aplink saulę per aštuonesdešimts aštuones dienas. Tai-gi metai ant tos planetos trumpesni už mūsų metus, nes išneša tiktai aštuonesdešimts aštuones dienas ir naktis. Tolyimiausioji nuo saulės planeta apsuks aplink saulę per šimtą šeš-šd. šimts keturis metus; tai-gi metai ant tos planetos išneša šimtą šešiasdešimts keturis mūsų metus.

— Dievulėli! Kaip-gi tenai žmonėms? turbūt ir vienų metų jie neišgyvena ant svieto!

— Kaip ilgai jie gyvena, to nieks nežino. O kas-zin dar, ar gyvena tenai kokie žmonės?

Didžiai į tą viską stebėjaisi, nes negalėjau permanyti, ar galėtų buti žmonės ant žvaigždžių ir kokie tie žmonės.

— Pasakyk, meldžiamas, — klausiu vėl, — iš kur atsiranda diena ir naktis?

Tai, lengva permanyti. Pasiimk į rankas dyną ir laikyk ją šale uždegtos žvakės. Iškur puola šviesa — dynas bus šviesus, o kita jo pusė tamsi. Tas-pat ir ant žemės: ant tos pusės, kur saulė šviečia, bus diena, ant kitos pusės bus tamsu-naktis.

— Gerai, bet žemė ištisus metus tur suktis aplink saulę; tai-gi ant vienos žemės pusės per visus metus tur buti diena, ant kitos naktis?

— Teip tikrai ir butų, kad žemė suktusi tiktai aplink saulę, bet ji sukasi dar ir ant vietos aplink savę.

— Kaip tai? Bene galima suktis aplink savę?

— Ar gi tu nėkuomet nesisukai ant vienos kojos?

— Kur-gi! Tai žemė teip sukasi?

— Teip-pat, tik ne ant kojos. . . .

— Žinoma, — atkirtau. Bet kaip gali žemė du darbu sykiu atlikti? Kaip aplink savę sukasi, tai negal pirmyn slinkti. O kaip pirmyn bėga, tai negal aplink savę suktis.

— Kodėl negal? Ar-gi tu nematei, kaip abuolys ritasi, ar kaip šokį šoka?

— Teko daug kartų matyt.

— Jeigu esi matęs, tai turi žinoti, kad šokėjai aplink savę sukasi ir kartu aplink kambarį eina; tai-gi galima kartu dvejomai suktis. Ar ne teisybė?

— Teip, teip. Tai tikra teisybė. Jug ir kaukutis teip-gi ir aplinkui bėgioja ir aplink savę sukasi. . .

— Tai-gi matai! Štai aš tuojau pastatysiu viduj kambario žvakę, o tu sukis aplinkui (Toliaus bus.)

Paminklas Dr. V. Kudirkai. —

Visos tautos rūpinasi, idant kiekvienam iš savo užsipelniusių tautiečių pastatyt priduriantį paminklą. Tai yra stacčiai draugijos pareiga. Mes, lietuviai, turėtumėme nemažai vyrų, kuriuos reikėtų pagarbinti, statant paminklas, bet dabar paminėsiu tik apie dr. V. Kudirką. Kas nepripažins, jog tas tėvynainis savo darbais, savo kentėjimu, savo visu gyvenimu užsipelnę garbingą vardą ir amžiną atminimą? Šventa mūsų priderystė atsilyginti prieš tą augštą darbininką ir pasisžventusį kankintinį nors tuo, kuo šiandien pajiegame. Pasirodykim, kad mokame buti dėkingais. Tas augštadvasis, budams palieges, persekiotas valdžios, du kart kankintas Varšavos kazematuose, niekad nesirūpindams apie patį savę, per metų-metus, iki paskutiniam atdušui, tarnavo tautai visomis savo pėkomis, neįjieszkodams nė padėkavonės, nė užmokesczio.

Tegul-gi nors akmens paminklas, ant pastatymo kurio susivienys visi geri lietuviai, bus ženklų mūsų dėkingystės; dar svarbesniu apreiszkimu mūsų jausmų bus išleidimas meilės dovanomis visų Vinco rasztų su platesne biografija. Kaip buvau pernai pažadėjęs sudėti po 5 dol. ant paminklo kiekvieno užsitarnavusio santauzcio, — dabar sudedu „Vienybės“ redakcijai penkis dolerius, skirdams juos per pusę: \$2,50 ant akmeninio paminklo ir \$2,50 ant išleidimo Kudirkos biografijos ir rasztų. Tikėsime, jog ir visi tie, kur buvo žadėję, prisiųs savo dovanas į atsakanczias vietas.

V. M. Sabonis.

Del visu žinios.

Lackawanos geležinkelis po priežiūra jo salioninių karų departamentu atidarė ryte 12 d. Sausio restauraciją ir skyriumi vietą užkandžiams ant greito ant stotės geležinkelio Hoboken'e. Daugiau kaip per 4 mėnesius staliariai, pliumeriai, elektrizkų žiburių suvestiniai, tepliotojai ir dabiotojai dirbo prie sžitų rūmų, kuriuos dabar galima pastatyti greta su puikiausiomis restauracijomis New York'o mieste. Virtuvė įtaisyta kogeriausiai, su visokiomis naujagadyniskomis prietaisomis ir yra parengta taip kad galėtų greitai ir užganėdinančiai dastatyti kojvairiausias valgius, kurie yra mus surasze. Pati restauracija yra rui minga, szviesi, oro pakaktiniai, prie stalų parupinta kopuikiai sudynai izš purrelėno, krisztolo, sidabro ir tt. Valgių surasze yra didelis įvairumas tobulai parengtų valgių, kurie bėgyje metų pakėlė vardą Lackawanna geležinkelio auksztai suteikiant publikai viską, kas tik yra geriausio tarnystėje salioninių vagonų Suvienytose Valstijose. Tas pats rupestingumas, kuris pakėlė vardą salioninių karų, bus ir prižiūrėjime Hoboken'o restauracijos. Apart restauracijos, yra įtaisytas užkandžių baras toje pat stotėje kad patarnauti tiems, kurie reikalauja ant greito užkasti ir nori ne taip puikiai pagamintų valgių. Yra mieri geležinkelio prižiūrėtojų, kad suteikti kiek galint geriausius valgius už ką vienok gana prieinamos prekės yra paskirtos.

Susirinkimai.

„Tėvynės Mylėtojų D-tės“ kuopa, Waterbury, Conn. atliks susirinkimą 31 d. Sausio 1901 m., 7½ valandą vakare, Politisz. Lietuvių Klubo rūmuose; užkviečiami yra visi sąnariai, o taip gi norintieji naujai prisirasyti prie T.M.D.

Kuopos virszininkas,
M. J. Damijonaitis.

Susirinkimas T. M. D. kuopos bus nedėlioje, 27 Sausio, 3 val. po pietų, svetainėje po num. 73 Grand str. Brooklyn, N. Y. Sąnariai ir visi lietuviai užkviečiami susirinkti.

Kuopos vyriausybė.

Pagyrimas Lackawanna geležinkeliui.

Kelionėje izš New Yorko į St. Louis, Mo. Lackawanna geležinkeliu, trukis No 3, 15 d. Sausio 1901.

„Po daugelio valgių salioninius vagonuose, bėgyje praėjusių 40 metų, asz nevalgiau taip puikiai atliktų, taip gerai išskęptų, taip užganėdinančių kožnamė dalykė, kaip užkandis szią dieną. Szis yra mano pirmas vazivimas szituomi keliu bet jir nebus paskutinis. Asz mėgstu pasakyti apie gerą daktą, jeigu asz kur tokį užtikau,

C. H. Goodman, M. D.
St. Louis, Mo.

Didelis Balius!

Bus subatoje 26 d. Sausio, svetainėje Father Mathews Hall, Worcester, Mass. Prasišės nuo 6 val vakare ir trauksis iki pirmai val. ryto. Muzika bus lietuviszka. Baliaus pelnas bus paskirtas tautiszkiems reikalams.

— Visus tautiecius vietinius, kaip ir izš apielinkių, užpraszoje atsilankyti.

Beje, laike baliaus bus puikios prakalbos.

Komitetas.

Vyrai Balius!

Draugystė D. L. K. Vytauto izskelia puikų balių utarnyke, 5 d. Vasario 1901 m. ant ARMORY HALL, Plymouth, Pa.

Grajjs cigonai izš New Yorko. Pradžia 7 val. vakare.

Kas tik gyvas ateikite, nes įženga tiktai 25 ct.

Užpraszoje visus lietuvius ir lietuvaite. *Komitetas.*

Puikiausias Balius!

Draugystė Szv. Mykolo parengia puikų balių, Serezoje 13 Vasario (February) 1901 m. ant LANDMESSER'S HALL 180 South Main Str. Wilkes-Barre, Pa. Prasišės 7-tą val. vakare ir trauksis iki per nakt. Muzika bus puiki. Todėl gi szirdingai nžkviečiame visus lietuvius ir lietuvaite pasi-linksminti. Įženga tiktai 25ct.

Komitetas.

Geriausieji aprupina Lackawanna geležinkelis.

Jeigu jus rengeties kur nors vaziuoti ar su kokin reikalų, ar pasivažinėti del prijemnumo, svarbiausiu dalyku yra apsvarstyti, kuris kelias jus nugabens į ten trumpiausiam laike, kuorecziausiai krus mainant, kuomaziasiai turint negerumų nuo dulkių ir dumų, o randant puikiai įtaisytas sėdynes, geriausieji aprupintus vagonus; buffetus, miegojimui vagonus ir Pulmano salioninius vagonus, kurie yra kuopuikiausiai iztaisyti ir aprupinti visukuomi, ant ko Lackawanna geležinkelis nieko nesigailėjo, kad tik pasazierius užganėdinti. Kasdiena galite nuvažiuoti į Chicago ir St. Louis. 24 valandos į St. Louis, 21 valanda į Chicago visai vagonų nemainant; 87 valandas į Kaliforniją tiktai kartą persimainant, 26 valandas į Jacksonville, Fla. Kuozemiaesios prekės vaziuojant į visokias vietas. Atsiszaukite pas artymiausia tikietų pardavinėtoją asabiszakai, per telefoną arba per laiszką ir jus veikiai gausite atsakymą ir bus maloniai patarnauta.

Juozas Czernikas,

duodu visiems žinot, jogei parduodu LAIVAKORTES (szifkortes) ant visų linijų ir greicziausių Laivų jurėmis ir už pigiausia prekę.

Teiposgi siuncziu piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kad piningai į tėvynę siuncziami neprazutų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: **Juozą Czerniką,**

13 S. Canal str.
Wilkes-Barre, Pa.

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip dzvasiszkas kaip ir moksliszkas, taipgi ir laikraszoczius; kaipo tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu įmant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygy ir laikraszoczius ant paziuros pisiuncziu dovanai. Užpraszoje anygas arba laikraszoczius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr. Germany.

Naujos knygos

gaunamos „Vienybės“ izsleistuvėje:

Kalendorius 1901 m. pusl. 78 15c
Kas prieszius? Paraszė Lazdynų

Pelėda, puslapių 32 10c

Valscziaus su las. Komedija vienoje veikmėje, paraszė Žemaitė. pusl. 19 10c.

Mindaugis Lietuvos karalius. Istozijos paveikslas penkiuose aktuce, puslapiu 86 25c.

Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės, pusl. 33 10c

Juokų knygelė, surinkta L. J. K., pusl. 95. 25c

Kaip Maskolija persekioja Lietuvą Supieszė kun. V. Dembskis, pusl. 15 10c.

Kaip geriausieji laidoti numirelius? pusl. 29 15c.

Grazi dainų knygelė. Izsleista per Giedrį. 30 puikių dainelių 47 pusl. 10c

„Apszvieta“ 1—13 \$3,00

„Galybė“ 1—12, puslapių 484 \$1,00

Vytoliorauda I ir II dalis \$1,25

Gudai ir Lietuviai 50c

Apie turtų izszdirbimą 35c

Tėvynainių giesmė 15c

Pasaka apie Adomą ir Jieva 10c

Margumynai, paraszė Bevardis 25c

„Auszra“ 1884 ir 1885 m. po \$2,00

Juozo Miglavaros rasztai 25c

Kalbamokslis lietuviszkos kalbos 50c

Lietuvisz. angliszkas žodynėis 70c.

Už ką lenkams turime buti dėkingi arba nedėkinhi 25c

Svieto pabaiga 10c

Girtybė 10c

Trumpi pamokslai ir rodos 10c

Antanukas — apysaka 15c

Katalikų bažnyczia ir mokslas 15c

Vadovas į dangų 40c

Gyvenimas Jezaus Kristaus 65c

Kova. Drama izš trijų veikmių, labai tinkanti del tea 10c.

Tėvas ir Sunus. Tėvyniszka apysaka, labai grazi 10c.

Volungė. Eilės — viso yra 93 skirsniai — labai uikies 25c.

Apsakymas kelionės į Palestinos žemę apie Jeruzolimą ir kitas szv. vietas \$1,25

Szirdis žmogaus Bažn. Dievo 15

Žydo pakuta 10

Ant pardavimo Hotel'is.

Parduodu Hotel'į su puikiai izsztaisytu baru ir puikiausia del biznio vieta visam mieste, ant kampo Main ir Gailord Str. Plymouth, Pa.

W. J. Reese.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame isdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J. PETER BREIDT
Locninikas.

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Užlaiko geriausia Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdj pastiprianczių gėrymų, teipgi skaniausių Cigarų, tik nepamirszkite vietas

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.
SHENANDOAH, PA

Ar esi kurezias??

Kożnas kuris yra kurezias yra iszgy as nauju musų iszradimu; kurie apsigema kurti yra neiszgydomi. Naujas ir lengvas budas. Apraszkyk savo negalę. Agzaminavojimas ir roda dovanai. Kiekvienas gali gydytis namie be didelių kasztų.

Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

Medega laikraszcziams, per guldymai isz angliszkos, prancuziszkos ir vokiszkos kalbų. Dainos dėl notų. Illiustracijos. Raszykit:

S. Malevsky
Care of L. M.
11 St. Marks Place.
New York City.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR PARDUODAME LOTUS.

Ant užstatymo (mortgage) ir statymo namų skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pinigų statyti namus, jeigu jus apsugosite (insurance) savo gyvastį. Tai yra geras planas, kuomet jus mokate randas. Pamisykite apie tai: jus pasiskolinata 500-2500 ar daugiau, apsaugojant savo gyvastį, jus galite atmokėti paskolę, mokant kaip jums iszpuola ir jeigu jus numirtumet kokiam nors laike, jusų savastis (property) bus bė skolos ir jus szejimyna turės namą. Apsaugojimas gyvasties atmoka skolą. Pamisykite apie padėjimą, kokiame jus paliktumet savo szejimyną, jeigu pasiliktumet užmusztais prie darbo anglekasyklose. Sziteip apsisaugojant jus szejimyna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant, jusų turto (property), jeigu mums iszduosite pirmą užstatymą (mortgage).

Pardudame lotus ant S. Wilkes Barre, Pa., palei strykarių kelę į Plymouth'ą važiuojant, už labai pigę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5,00 ant mėnesio mokant. Jeigu jus norite skolyti pinigų ar pirkti lotų kreipkitės prie musų:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
PLYMOUTH, PA.

Temykit, Lietuviai!!!

Nuo szio laiko pale dżiam žodynėlius kuo pigiausiai, idant kiekvienas Tautietis galėtų nusipirkti, ir davę apsidaryti kiseniujje nesziodamas pasižiūrėti kada jam prietiekia kokio zodzio, vigadą turėti.

Lietuviszcai — Angliszkąj gaus už 70 centų; Angliszkai—Lietuviszką už 30 ct., abudu už dolerį. Kas norėtų pirkti nesusiutus abu gaus už 80 centų.

Kun. P. SAURUSAITIS,
34 John st. Waterbury, Conn.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Del vyru tiktai.

Asz kencziau daugelį metų, kalpo pasekme jaunystės iszdykumo ir perzengimą įstatymų prigimties Asz lez. eidan žimtus dolerų ant daktarų, nerandant pagalbos. Galiaus, lankantės savo szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davė man gyduolių, kurios mane vis szkal iszgydė. Atz apie tai pagarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė ph'ziskai, bandė ir iszgydytais tapo. Tada asz visiszkal persilindijau, kad kiekvienas kencziautis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad dancelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visat nenoriu. Asz garsinu vien dėlto, kad esi žinia ne vienam gali buti naudinga. Jeiga reikalaujete, raszykite idėdami maršką ant atsakymo ir asz atsiuisiu jums tą receptą lietuviszko kalba. KAREL JOHNSON, 32 Hohman st., Hammond, Ind.

NEOSKRATYTI!
Kapitalistai sako: kad darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai.
Mes kuopelė darbininkų matydami jog musų sunkiai uždirbti pinigai tenka pateniamas karcziaminkams. Taigi, uždėjome darbininkiszką karcziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susitrinti savo spekas.
Kieleviai pribuve isz kitų vietų gaus pas mus melnigą priėmimą ir prieteliszką rodą.
Lietuviu Prekystes SALONAS.
785 Bank st. WATERBURY, CONN.

Dr. Kallmerten
GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszky, nerviszky ir privatiszky ligų vyrų, moterų ir vaikų kuris iszgydo per pacztą.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jofo gydnuolės yra dirbamos isz žolių ir szaknų dėl kożno ligonio atskyrinm- DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANCIUS. Daugelis likos gydintojų ap leisti kaip neiszgydomi. Jeigu kentit ant kokios norints ligos, raszykite pas Dr. K. idant prisineto RODĄ (DYKAI). Apraszkyt gerai savo ligą, lytį, (vyras ar moteriszko) amžį, kiek sveri, truputį plaukų ligonio ir už 2 centus pacztinę maršką apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgydynt ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through vs advertised for sale at our expense. Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys)

Evans Building, WASHINGTON, D. C.

TRAJANKA
(APSERGETA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinancziuos, kuri susideda isz 52 visokių žolių, szaknų, žievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svoro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1 00 už svarą.

Perkupeziams 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann

lietuviszkas aptiakorius

103 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.

BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszčių susirinkimams. Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos kliasos; vynų visokio skyriaus, likierų ir Lager Bier.

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyczia.

D. L. & W. E. E.

Trukial iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg. Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.

Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 11:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tikietai už pigiausę prekę į visas szallas, Szianrą — Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglų apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa

Deimanto Elektros Krzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, kel ta metu atgsl tpo tez-
 astas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai ryzius tas
 eik prasiplatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir ki-
 ose Europos szalise, ir sziaudien yra labiausiai page dėjimas
 aipo galtingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno
 tegaliu.

re-tros Deimanto Kryzius gydo Reumatizma telp muskulu
 aip ir sanariu Neuralgija ir kitas kuno skaudėjimus, Ner-
 iszkuma Nervu nušilpnėjima, Mipruma, Prastota Nerwu Gy-
 uma Nervu Nepnolima Nemiga, Abejotinguma, Dvasios Nu-
 uolima, Hysterija, Paralyziu Sustengima, Drebuly, Neuralgi-
 a, Apoplekija, Nuomara, szv. Vito Szoki Szirdies Plakima,
 talves skaudėjima ir visus Nerviszko sistemo sugedimus.
 Veikmė jo apsi e szka pati per save begyje keletos dienu,
 set kar als už tunka k-les dienas.

Kryziu reikla neezlut diena ir nak i, pakabinta ant szilinio
 zniuruko ant skalo angsz z a i szirdines indoubos. M lyno-
 puse tur but in pazia apversta. Tri sz naudojima ir vena
 yki sz t dienos po to indė Kryziu in truputi drungna ge lau-
 o ukuso skystima ir laikyk per keleta minuociu. Vikiame
 tu rint pag lamz u, ukusa reik su vandeniu atkeisti. Pre e
 o Kryzius yra v eenas doleris ir gvarantuojame, kad jis suteik-
 kta at nauda kaip kad eriausieje elektriszki diuzi. Kasz
 nojanti penkiolika bei dvideeszimta sykiu daugiau. Kezna
 zeimynos sanarys, svelkas ar ligotas niek dos netri but b
 to Elektriszko Kryzius, kurs yra geriausi u gelbėto; um pries
 visokias kuno negales ir skaudemus. Prieisiek viena dolerį pe

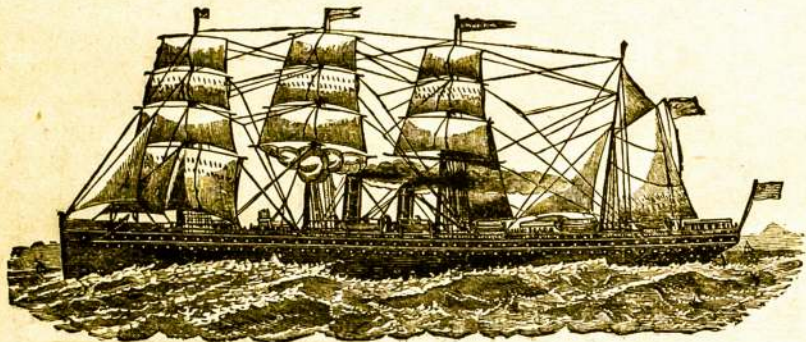
expres, ar money order arva registruotoj gromatoj, o mes tam tai savais kasztais pasine me viena
 Elektriszka Deimanto Kryziu, arba 6 už \$1.00. G u namos tuketancziais rek mendacijje nuo ypatu,
 kurios su pagelba szlo Stebuklingo Kryzius iszeigyde. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos
 galybes. Szta! pora tokiu rekomendacijju:

Az naudojansi jusų Deimanto Elektros Kryziu nuo 21 Kovo ir persitikinau, kad tas kryzius tik-
 rat telp pagelbingas, kaip sakete. Per ilga laiką az negalėjau valdyti savo deszines rankos ir dang
 kentėjau: visada turėdavau laikyti ją parizeta. Po naudojimo begy dviejų ranvaiczių jusų Deiman-
 to Elektros Kryzius galėjau apselkti jau le parizimo. Dabar su ta ranka nesu pilna kibira vandens-
 Az ir nežinau, kaip atidėkavoti jums už telp didelė suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 5655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO

Cerbtini Tautieciai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant
 labiaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus i visas
 dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms perva-
 ziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus i Lietuvą ir i kitus
 krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsauguju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insu-
 rance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną
 alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei
 prabaszcius nepaniektytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
 686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szejmyniszkoje stuboje, nes yra
 svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką
 ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per paczta.

GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Senei laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėji
 mo po krutine ir tam panaszių ligų, Gumbo-kura ne tik ap-
 malszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už praparetą su pri-
 siuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį,
 bronchitis, perszalimą, gripą,
 pradzią džiuvos.

Severos
 Balsamas dėl Plaucziu

Geriausia gyduolė nuo kosulio.
 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai
 praėina po vartojimo.

Severos
 Aliejus szv. Gothardo

Linimentas szejmyniszkas
 Prekė 50 ct.

Lietuviszku agentu reikalauja
 me visur.

W. F. SEVERA.
 MANUFACTURING PHARMACIST.
 CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gaunamos
 pas A. Groblevskij, 111 Main str.
 Plymouth, Pa.

LIEPUVIZSKAS KRIAUCZIUS
 Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
 Siuva puikiausiai visokius siutus pa-
 gal naujusia madą, duoda džiutą ir
 gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogį senus ant naujų perdirba.
 Visi pas savo Tautietį.

Dr. Leonard Landes,
 Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszku ir
 moteriszku ligų. Mokinosi universi-
 tete New Yorke, praktikavo ligon-
 bucziuose; Vieniuje, Berlyne, kara-
 lizskoje mokykloje Londone, buvo
 perdėtinis mokslo Labanon, Balle-
 vue, Port Graduale Hospital College
 ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo
 tai: plauczių, kepenų, skaudėjimā
 vidurių galvos, nepomietj, apalpimā,
 skaudulius, žaizdas, tynimā, mote-
 rizskas ligas ir nevaisingumā. Gy-
 dymui nerviszku ligų reikia naudot
 elektrikinius prietaisas.

Ligas lytiszku daliu

iszgydysiu i keles dienas, taipogi
 ligas pilvo, uždegimā žarnų, iszdzi-
 vimā pieno, skaudėjimā lupų, nosies,
 akių, ausų, nustojimā pajiegu ir t. t.
 Iszgydymā užtikrinu kiekviename
 atsitikime. Chroniszkas ligas gydan
 pasekmingai, ir slėpemas ligas užlai-
 kau slapytbėje.

Dr. Leonard Landes.
 134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nū 9 ryto iki 1 po piet
 nū 5 po piet iki 8 vakaro
 Nedėliomis: nū 8 iki 10½ val. ryto;
 nū 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuski-
 te \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek
 turi metų, kiek sveri ir aprasyk sa-
 vo ligā, o az prisiusiu gydyklas ku-
 riomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
 Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Paro-
 dos už rupestringā, tei-
 singa ir artistiszka isz-
 dirbimā.

KARUNŲ, SZARPŲ,
 KUKARDŲ, ROZETŲ,
 BERLŲ, MARSZAL-
 KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guo-
 dotiniems Kunigams ir guodotin.
 Draugystėms, kad az dirbu wi-
 sus augszeziaus paminėtus daig-
 tus Pigiausei, Teisingiausei
 ir Geriausei, nes per 30 metų
 užsiimdama iszdėrbimais igijau
 geriausę praktikā ir dėl to galiu
 wiskā padirbt pigiau ir geriau ne-
 gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

